

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ЛУГАНСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням Вченої ради
Луганської державної
академії культури і мистецтв
Протокол № 3
від 28 березня 2019 року
Голова Вченої ради в.о. ректора

 Бігус О.О.

**ПРОГРАМИ
ТВОРЧИХ КОНКУРСІВ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»
ДЛЯ ВСТУПУ НА НАВЧАННЯ
ЗА ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНИМ РІВНЕМ «БАКАЛАВР»
на основі здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня
«Молодший спеціаліст» («Молодший бакалавр»)**

Напрямок підготовки	025 «Музичне мистецтво» (код і напрям підготовки)
Освітній рівень	перший бакалаврський (назва освітнього рівня)
Нормативний термін навчання	1 рік 10 місяців (років, місяців)

Київ
2019

Пояснювальна записка.

Вступне випробування щодо виявлення певних практичних творчих здібностей вступників, проводиться у вигляді творчого конкурсу за програмою, розробленою викладачами кафедри музичного мистецтва і затвердженою в.о. ректора Луганської державної академії культури і мистецтв.

На спеціальність 025 «Музичне мистецтво» приймаються особи, які мають повну загальну середню освіту і закінчили вищі навчальні заклади I – II рівня акредитації за фаховим напрямком підготовки.

Вступники мають бути творчо обдарованими, наділеними розвинутим баченням, фантазією, музичною пам'яттю і вокальними даними. Ураховуючи специфіку майбутнього навчання, на дану спеціальність приймаються особи, які мають природні музичні здібності. У запропонованій програмі перед педагогом стоїть завдання скласти такі психолого-педагогічні умови, в яких творчо перспективний вступник зможе проявити свої фахові данні.

Творчий конкурс — це професійно зорієнтоване завдання виконуючі які вступник демонструє творчі здібності, що засвідчують його професійну придатність до навчання за спеціальністю «Музичне мистецтво».

Творчий конкурс проходить відповідно з діючими Правилами прийому до Луганської державної академії культури і мистецтв.

ЗМІСТ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА: ФОРТЕПІАНО

І ТУР (ЕТАП)

Виконання сольної програми

Вступник повинен виконати підготовлену програму, яка за ступенем складності відповідає випускній програмі музичного училища або середньої спеціальної музичної школи :

- один поліфонічний твір (оригінальна прелюдія та фуга, бажано з «Добре темперованого клавіру» Й. С. Баха);
- першу або другу і наступні частини сонати або концерту класичного стилю;
- один твір вільної форми, наприклад: Ф. Шопен Балада, Ф. Ліст Рапсодія, П. Чайковський «Думка» тощо;
- два віртуозні твори, один з них етюд.

Колоквіум

Колоквіум виявляє загальнокультурний рівень вступника, його ерудицію в галузі музичного мистецтва, знання основних етапів і закономірностей розвитку суміжних мистецтв, знання літератури з свого фаху, музичної термінології, навички читання нот з листа, розуміння змісту, форми та стилістичних особливостей творів, що виконуються.

ІІ ТУР (ЕТАП)

Сольфеджіо (письмово та усно) і гармонія (усно)

Сольфеджіо (письмово): написати двоголосний диктант у формі періоду з досить розвиненими голосами, хроматизмами і відхиленнями в тональності I ступеня спорідненості.

Час виконання - 30 хв.

Сольфеджіо (усно): Слуховий аналіз в обсязі програми сольфеджіо музичного училища. Визначити на слух акордові послідовності (наприклад: $I - V_{4/3} - I_6 - V_{6/5} - IV - V - V_7 - VI - II_{4/3} - II_{4/3} / DD_{4/3} - K_{6/4} - V_7 - I$), модуляції в тональності I ст. спорідненості.

Гармонія (усно): Відповісти на теоретичне запитання в обсязі програми гармонії музичного училища:

1. Стрибки терцій.
2. Каденції, кадансовий квартсекстакорд.
3. Прохідні та допоміжні звороти.
4. Домінантсептакорд та його обернення.
5. Стрибки при розв'язанні D_7 та його обернень в тоніку.
6. Акорди другої ступені.
7. Септакорд II ступені та його обернення у прохідних зворотах.
8. Вводний септакорд та його обернення.
9. Вводний септакорд у прохідних зворотах.
10. Домінантовий наакорд.
11. Менш використані акорди домінантової групи.
12. Діатонічна система.
13. Перервана каденція.
14. Натуральний мінор у фригійських зворотах.
15. Діатонічні секвенції.
16. Хроматичні секвенції.
17. Акорди подвійної домінанти.
18. Альтерація акордів подвійної домінанти.
19. Відхилення. Хроматична система.

20. Модуляція в тональності I ступеня спорідненості.

Проаналізувати з листа твір малої форми або структурно закінчений фрагмент твору великої форми (наприклад: Л. Бетховен Соната для ф-но № 8 ч. II; П. Чайковський «Пори року»; Ф. Шопен Прелюдії, Ноктюрни; О. Скрябін Прелюдії ор. 11 тощо).

Грати на фортепіано у чотириголосному викладенні з дотриманням норм голосоведення:

- модулюючі періоди в тональності I ст. споріднення;
- хроматичні секвенції.

Критерії оцінювання.

I ТУР (ЕТАП).

ВИКОНАННЯ СОЛЬНОЇ ПРОГРАМИ.

1. Рівень складності програми.
2. Точність відтворення музичного тексту.
3. Рівень технічної підготовки.
4. Переконливість інтерпретації.
5. Артистизм.

76-100 балів:

1. Високий рівень складності програми.
2. Музичні твори виконані без текстових помилок.
3. Високий рівень володіння різними видами виконавської техніки.
4. Інтерпретація демонструє творчу індивідуальність вступника.
5. Вступник демонструє яскравий і органічний артистизм.

50-75 балів:

1. Високий рівень складності програми.
2. Музичні твори виконані без текстових помилок.
3. Високий рівень володіння різними видами виконавської техніки.
4. Переконлива інтерпретація.
5. Вступник демонструє органічний артистизм.

24-49 балів:

1. Достатній рівень складності програми.
2. Можливі текстові помилки.
3. Деякі види виконавської техніки не розвинені.
4. Інтерпретація перебуває в рамках загальних уявлень про твір. Відсутність творчої індивідуальності.
5. Артистизм вступника не сформований.

0-23 балів:

1. Недостатній рівень складності програми.
2. Значні текстові неточності, помилки.
3. Більшість видів виконавської техніки не розвинені.
4. Відсутність інтерпретаторського мислення.
5. Відсутність артистизму.

КОЛОКВІУМ.

1. Загальнокультурний рівень вступника, ерудиція в області музичного мистецтва.
2. Знання основних етапів і закономірностей суміжних видів мистецтв.

3. Знання літератури за своїм фахом.
4. Знання музичної термінології.
5. Розуміння змісту, форми та стилістичних особливостей творів, що виконуються.
6. Навички читання нот «з листа».
7. Знання існуючих редакцій музичних творів.
8. Знання основних методик викладання музики.
9. Знання виконавських шкіл та їх представників.
10. Орієнтація в значних подіях сучасного музичного життя.

76-100 балів:

1. Високий загальнокультурний рівень вступника, розвинена ерудиція в області музичного мистецтва.
2. Гарне знання основних етапів і закономірностей суміжних видів мистецтв.
3. Знання літератури за своїм фахом.
4. Знання музичної термінології.
5. Гарні навички читання нот «з листа».
6. Глибоке та вірне розуміння змісту, форми й стилістичних особливостей творів, що виконуються.
7. Знання існуючих редакцій музичних творів.
8. Глибоке знання основних методик викладання музики.
9. Гарне знання виконавських шкіл та їх представників.
10. Орієнтація в значних подіях сучасного музичного життя.

50-75 балів:

1. Високий загальнокультурний рівень вступника, розвинена ерудиція в області музичного мистецтва.
2. Достатнє знання основних етапів і закономірностей суміжних видів мистецтв.
3. Знання літератури за своїм фахом.
4. Знання музичної термінології.
5. Гарні навички читання нот «з листа».
6. Вірне розуміння змісту, форми та стилістичних особливостей творів, що виконуються.
7. Знання існуючих редакцій музичних творів.
8. Достатнє знання основних методик викладання музики.
9. Достатнє знання виконавських шкіл та їх представників.
10. Достатня орієнтація в значних подіях сучасного музичного життя.

24-49 балів:

1. Середній загальнокультурний рівень вступника, достатня ерудиція в області музичного мистецтва.
2. Слабке знання основних етапів і закономірностей суміжних видів мистецтв.
3. Незнання важливої частини літератури за своїм фахом.
4. Слабке знання музичної термінології.
5. Нерозвинені навички читання нот «з листа».
6. Достатнє розуміння змісту, форми та стилістичних особливостей творів, що виконуються.
7. Незнання деяких редакцій музичних творів.
8. Достатнє знання основних методик викладання музики.
9. Достатнє знання виконавських шкіл та їх представників.
10. Слабка орієнтація в значних подіях сучасного музичного життя.

0-23 бали:

1. Низький загальнокультурний рівень вступника.
2. Слабка ерудиція в області музичного мистецтва.
3. Незнання основних етапів і закономірностей суміжних видів мистецтв;
4. Незнання літератури за своїм фахом.
5. Незнання музичної термінології.
6. Відсутність навичок читання нот «з листа».

7. Відсутність розуміння змісту, форми та стилістичних особливостей творів, що виконуються.
8. Незнання основних методик викладання музики.
9. Незнання виконавських шкіл та їх представників.
10. Відсутність орієнтації в значних подіях сучасного музичного життя.

II ТУР (ЕТАП).

СОЛЬФЕДЖІО (письмово та усно) і ГАРМОНІЯ (усно).

1. Виконання письмової роботи (2-голосний музичний диктант).
2. Рівень теоретичних знань з гармонії.
3. Практичні навички гармонічного аналізу.
4. Вміння грати на фортепіано гармонічні послідовності у 4-голосному викладі з дотриманням норм голосоведіння.
5. Побудова та гра на фортепіано різних видів секвенцій по заданому зразку.
6. Рівень слухової підготовки.

76-100 балів:

1. Письмова робота виконана без помилок і неточностей.
2. Високий рівень теоретичних знань.
3. Безпомилкове виконання гармонічного аналізу.
4. Вільне володіння гармонічною фактурою при грі послідовностей.
5. Гра секвенцій без помилок.
6. Високий рівень слухової підготовки.

50-75 балів:

1. Письмова робота виконана з неточностями (1-2 у кожному голосі).
2. Добрий рівень теоретичних знань.
3. Вірне виконання гармонічного аналізу.
4. Впевнене володіння гармонічною фактурою при грі послідовностей.
5. Гра секвенцій з неточностями.
6. Добрий рівень слухової підготовки.

24-49 балів:

1. Письмова робота виконана з неточностями (1-2) та помилками (3-4 в кожному голосі).
2. Середній рівень теоретичних знань.
3. Виконання гармонічного аналізу з неточностями.
4. Достатнє володіння гармонічною фактурою при грі послідовностей.
5. Гра секвенцій з помилками.
6. Достатній рівень слухової підготовки.

0-23 бали:

1. Письмова робота виконана з багатьма неточностями та помилками (5 та більше у кожному голосі).
2. Низький рівень теоретичних знань.
3. Виконання гармонічного аналізу з неточностями.
4. Невміння грати гармонічні послідовності.
5. Невміння грати секвенції.
6. Недостатній рівень слухової підготовки.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА: ОРКЕСТРОВІ СТРУННІ ІНСТРУМЕНТИ

(скрипка, альт, віолончель, контрабас, арфа)

І ТУР (ЕТАП).

Виконання сольної програми.

Вступник повинен виконати підготовлену програму, яка за ступенем складності відповідає випускній програмі музичного училища або середньої спеціальної музичної школи:

СКРИПКА

- два етюдів, у тому числі один подвійними нотами (Донт твір 35, Роде, Данкля, Гавіньє, Паганіні, Венявський, Грозовський, Шер, Моцарт, Радіонов та ін.);
- дві частини з Сонат або Партит Й. С. Баха для скрипки соло (одну у повільному темпі, другу – швидко);
- твір великої форми (Концерти Венявського, Моцарта, Бетховена, Кабалевського, Хачатуряна та ін.);
- два твори малої форми (п'єси Чайковського, Крейслера, Дворжака, Хачатуряна, Прокоф'єва, Штогаренка, Скорика та ін.);
- усі види гам та арпеджіо (трюхоктавні гами, гами у терціях, секстах, октавах та децимах, фінгерові октави), вміти грати їх у помірному русі.

АЛЬТ

- два етюдів, у тому числі один подвійними нотами (наприклад, Палашко твір 35, Роде, Крейцера, Кампаньолі, Теріана та ін.);
- один-два поліфонічні твори для альту соло (наприклад, дві частини з 12 фантазій Телемана, одна-дві частини з Сюїт для віолончелі соло Баха /у перекладі для альту/, одну-дві частини з Сонат або Партит Баха для скрипки соло /у перекладі для альту/;
- твір великої форми (наприклад, Сіциліана та Престо з сонати Баха або 2–3 частини Концертів І.-Х. Баха, Генделя, Гайдна, Форсайта, Буніна, Леденьова, Фріда та ін.);
- два різнохарактерні твори малої форми (наприклад, Чайковський Пісня без слів; Шостакович Адажіо; Глінка Ноктюрн; Римський-Корсаков Політ джмеля; Косенко Куранта та ін.);
- усі види гам та арпеджіо (трюхоктавні гами, гами у терціях, секстах, октавах), вміти грати їх у помірному русі, знати основні штрихи.

ВІОЛОНЧЕЛЬ

- два етюдів: один на різні види штрихів, другий – подвійними нотами (наприклад, із збірника етюдів під ред. С. Козолупова та ін.);
- дві частини Сюїти Баха для віолончелі соло: одну у повільному темпі, другу – рухливу;
- твір великої форми (Концерти Гайдна, Боккеріні, Дворжака, Кабалевського, Хачатуряна та ін.);
- два твори малої форми (Чайковського, Шостаковича, Дворжака, Моцарта, Бетховена, Глазунова, Прокоф'єва, Лятошинського, Сечкіна та ін.);
- усі види гам та арпеджіо (трюхоктавні гами, гами у терціях, секстах, октавах), вміти грати їх у помірному русі.

КОНТРАБАС

- двох і трюхоктавні гами та арпеджіо у рухливому темпі;
- два етюдів рухливого характеру (Грабе, Крейцер, Сімандль);
- I і II частини концерту або соната;

- одну п'єсу.
Знати всі основні позиції і перші позиції великого пальця, основні штрихи.

АРФА

- один етюд;
- твір великої форми;
- два твори малої форми різного характеру;
- усі види гам, арпеджіо.

Колоквіум

Колоквіум виявляє загальнокультурний рівень вступника, його ерудицію в галузі музичного мистецтва, знання основних етапів і закономірностей розвитку суміжних мистецтв, знання літератури з свого фаху, музичної термінології, навички читання нот з листа, розуміння змісту, форми та стилістичних особливостей творів, що виконуються.

II ТУР (ЕТАП).

Сольфеджіо (письмово та усно) і гармонія (усно)

Сольфеджіо (письмово): Написати двоголосний диктант у формі періоду з досить розвиненими голосами, хроматизмами і відхиленнями в тональності I ступеня спорідненості.

Час виконання - 30 хв.

Сольфеджіо (усно): Слуховий аналіз в обсязі програми сольфеджіо музичного училища. Визначити на слух акордові послідовності (наприклад: **I – I₂ – IV₆ – II_{4/3} – V₇ – VI – II_{4/3} – II_{4/3} / DD_{4/3} – K_{6/4} 5 – V₇ – I**), модуляції в тональності I ст. спорідненості.

Гармонія (усно): Відповісти на теоретичне запитання в обсязі програми гармонії музичного училища:

1. Стрибки терцій.
2. Каденції, кадансовий квартсектакорд.
3. Прохідні та допоміжні звороти.
4. Домінантсептакорд та його обернення.
5. Стрибки при розв'язанні D₇ та його обернень в тоніку.
6. Акорди другої ступені.
7. Септакорд II ступені та його обернення у прохідних зворотах.
8. Вводний септакорд та його обернення.
9. Вводний септакорд у прохідних зворотах.
10. Домінантовий нонакорд.
11. Менш використані акорди доміантової групи.
12. Діатонічна система.
13. Перервана каденція.
14. Натуральний мінор у фригійських зворотах.
15. Діатонічні секвенції.
16. Хроматичні секвенції.
17. Акорди подвійної доміанти.
18. Альтерація акордів подвійної доміанти.
19. Відхилення. Хроматична система.
20. Модуляція в тональності I ступеня спорідненості.

Проаналізувати з листа твір малої форми або структурно закінчений фрагмент твору великої форми (наприклад: Л. Бетховен Соната для ф-но № 8 ч. II; П. Чайковський «Пори року»; Ф. Шопен Прелюдії, Ноктюрни; О. Скрябін Прелюдії ор. 11 тощо).

Грати на фортепіано у чотириголосному викладенні з дотриманням норм голосоведення:

- модулюючі гармонічні побудови в тональності I ст. споріднення;
- хроматичні секвенції.

Критерії оцінювання.

I ТУР (ЕТАП).

ВИКОНАННЯ СОЛЬНОЇ ПРОГРАМИ.

1. Рівень складності програми.
2. Точність відтворення музичного тексту.
3. Чистота інтонування.
4. Рівень технічної підготовки.
5. Переконливість інтерпретації.
6. Артистизм.

76-100 балів:

1. Високий рівень складності програми.
2. Музичні твори виконані без текстових помилок.
3. Чистота і точність інтонування.
4. Високий рівень володіння різними видами виконавської техніки.
5. Інтерпретація демонструє творчу індивідуальність вступника.
6. Вступник демонструє яскравий і органічний артистизм.

50-75 балів:

1. Високий рівень складності програми.
2. Музичні твори виконані без текстових помилок.
3. Чистота інтонування.
4. Високий рівень володіння різними видами виконавської техніки.
5. Переконлива інтерпретація.
6. Вступник демонструє органічний артистизм.

24-49 балів:

1. Достатній рівень складності програми.
2. Можливі текстові помилки.
3. Чистоту інтонування не завжди витримано.
4. Деякі види виконавської техніки не розвинені.
5. Інтерпретація перебуває в рамках загальних уявлень про твір. Відсутність творчої індивідуальності.
6. Артистизм вступника не сформований.

0-23 бали:

1. Низький рівень складності програми.
2. Значні текстові неточності.
3. Інтонування нечисте.
4. Більшість видів виконавської техніки не розвинені.
5. Відсутність інтерпретаторського мислення.
6. Відсутність артистизму.

КОЛОКВІУМ.

1. Загальнокультурний рівень вступника, ерудиція в області музичного мистецтва.

2. Знання основних етапів і закономірностей суміжних видів мистецтв.
3. Знання літератури за своїм фахом.
4. Знання музичної термінології.
5. Розуміння змісту, форми та стилістичних особливостей творів, що виконуються.
6. Навички читання нот «з листа».
7. Знання існуючих редакцій музичних творів.
8. Знання основних методик викладання музики.
9. Знання виконавських шкіл та їх представників.
10. Орієнтація в значних подіях сучасного музичного життя.

76-100 балів:

1. Високий загальнокультурний рівень вступника, розвинена ерудиція в області музичного мистецтва.

2. Гарне знання основних етапів і закономірностей суміжних видів мистецтв.
3. Знання літератури за своїм фахом.
4. Знання музичної термінології.
5. Гарні навички читання нот «з листа».
6. Глибоке та вірне розуміння змісту, форми й стилістичних особливостей творів, що виконуються.
7. Знання існуючих редакцій музичних творів.
8. Глибоке знання основних методик викладання музики.
9. Гарне знання виконавських шкіл та їх представників.
10. Гарна орієнтація в значних подіях сучасного музичного життя.

50-75 балів:

1. Високий загальнокультурний рівень вступника, розвинена ерудиція в області музичного мистецтва.

2. Достатнє знання основних етапів і закономірностей суміжних видів мистецтв.
3. Знання літератури за своїм фахом.
4. Знання музичної термінології.
5. Гарні навички читання нот «з листа».
6. Вірне розуміння змісту, форми та стилістичних особливостей творів, що виконуються.
7. Знання існуючих редакцій музичних творів.
8. Достатнє знання основних методик викладання музики.
9. Достатнє знання виконавських шкіл та їх представників.
10. Достатня орієнтація в значних подіях сучасного музичного життя.

24-49 балів:

1. Середній загальнокультурний рівень вступника, достатня ерудиція в області музичного мистецтва.

2. Слабке знання основних етапів і закономірностей суміжних видів мистецтв.
3. Незнання важливої частини літератури за своїм фахом.
4. Слабке знання музичної термінології.
5. Нерозвинені навички читання нот «з листа».
6. Достатнє розуміння змісту, форми та стилістичних особливостей творів, що виконуються.
7. Незнання деяких редакцій музичних творів.
8. Достатнє знання основних методик викладання музики.
9. Достатнє знання виконавських шкіл та їх представників.
10. Слабка орієнтація в значних подіях сучасного музичного життя.

0-23 бали:

1. Низький загальнокультурний рівень вступника.

2. Слабка ерудиція в області музичного мистецтва.
3. Незнання основних етапів і закономірностей суміжних видів мистецтв;
4. Незнання літератури за своїм фахом.
5. Незнання музичної термінології.
6. Відсутність навичок читання нот «з листа».
7. Відсутність розуміння змісту, форми та стилістичних особливостей творів, що виконуються.
8. Незнання основних методик викладання музики.
9. Незнання виконавських шкіл та їх представників.
10. Відсутність орієнтації в значних подіях сучасного музичного життя.

II ТУР (ЕТАП).

СОЛЬФЕДЖІО (письмово та усно) і ГАРМОНІЯ (усно).

1. Виконання письмової роботи (2-голосний музичний диктант).
2. Рівень теоретичних знань з гармонії.
3. Практичні навички гармонічного аналізу.
4. Вміння грати на фортепіано гармонічні послідовності у 4-голосному викладі з дотриманням норм голосоведіння.
5. Побудова та гра на фортепіано різних видів секвенцій по заданому зразку.
6. Рівень слухової підготовки.

76-100 балів:

1. Письмова робота виконана без помилок і неточностей.
2. Високий рівень теоретичних знань.
3. Безпомилкове виконання гармонічного аналізу.
4. Вільне володіння гармонічною фактурою при грі послідовностей.
5. Гра секвенцій без помилок.
6. Високий рівень слухової підготовки.

50-75 балів:

1. Письмова робота виконана з неточностями (1-2 у кожному голосі).
2. Добрий рівень теоретичних знань.
3. Вірне виконання гармонічного аналізу.
4. Впевнене володіння гармонічною фактурою при грі послідовностей.
5. Гра секвенцій з неточностями.
6. Добрий рівень слухової підготовки.

24-49 балів:

1. Письмова робота виконана з неточностями (1-2) та помилками (3-4 в кожному голосі).
2. Середній рівень теоретичних знань.
3. Виконання гармонічного аналізу з неточностями.
4. Достатнє володіння гармонічною фактурою при грі послідовностей.
5. Гра секвенцій з помилками.
6. Достатній рівень слухової підготовки.

0-23 бали:

1. Письмова робота виконана з багатьма неточностями та помилками (5 та більше у кожному голосі).
2. Низький рівень теоретичних знань.
3. Виконання гармонічного аналізу з неточностями.
4. Невміння грати гармонічні послідовності.

5. Невміння грати секвенції.
6. Недостатній рівень слухової підготовки.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА: ОРКЕСТРОВІ ДУХОВІ ТА УДАРНІ ІНСТРУМЕНТИ

(флейта, гобой, кларнет, фагот, валторна, труба, тромбон, туба, саксофон, ксилофон, дзвіночки, малий барабан, литаври)

I ТУР (ЕТАП).

Виконання сольної програми.

Вступник повинен виконати підготовлену програму, яка за ступенем складності відповідає випускній програмі музичного училища або середньої спеціальної музичної школи.

ФЛЕЙТА

- один етюд на легато і один на стакато (наприклад: Платонов 30 етюдів /з 10 по 30/, Платонов 24 етюди, Келлер 12 етюдів середньої складності;
- твір великої форми (наприклад: I або II і III ч. Концерту № 1 Моцарта або Соната № 5 I і II ч. та ін.);
- твір малої форми (наприклад, Глієр Мелодія, Глюк Мелодія, Бердієв Скерцо та ін.).

ГОБОЙ

- етюд;
- твір великої форми, дві п'єси або частини концерту або сонати (наприклад, I та II чч. Сонати Генделя; II і III чч. Сонати Гайдна та ін.).
- твір малої форми (наприклад, Гендель Жига; Шишков Елегія;)

КЛАРНЕТ

- один етюд середньої складності (наприклад, з «Школи» Розанова; Штарк 40 етюдів, II зошит; Берман Етюди, IV зошит);
- твір великої форми (наприклад, Римський-Корсаков Концерт; Вебер Концертино, Концерт, Варіації та ін.);
- твір малої форми (наприклад, Чайковський Романс, Пісня без слів; Бах Адажіо та ін.).

ФАГОТ

- один етюд (наприклад, Вайсенборн Етюди, I та II чч.);
- твір великої форми (дві частини) або дві п'єси, одну повільну, другу – рухливу за вибором вступника (наприклад, Моцарт Концерт I і II чч. або II і III чч.; Вебер Концерт I і II чч. або II і III чч.; Дваріонас Тема з варіаціями та ін.);
- твір малої форми.

ВАЛТОРНА

- один етюд рухливого характеру (наприклад, Копраш Етюди №№ 12, 13, 14, 16, 19, 21, 35; Кдінг №№ 2, 8, 9, 10 та ін.);
- твір великої форми /I або II і III чч./ (наприклад, Моцарт Концерт №№ 1, 2, 3, 4; Гайдн Концерт № 1);
- твір малої форми (наприклад, Глієр Експромт і Гумореска; Коломієць Скерцо та ін.).

ТРУБА

- один технічний етюд;
- твір великої форми (наприклад, Арутюнян Концерт; Гайдн Концерт /I або II і III чч.);

- твір малої форми (наприклад, Гедіке Концертний етюд; Раков Вокаліз; Арутюнян Концертне скерцо та ін.).

ТРОМБОН І ТУБА

- один технічний етюд з «Школи» Блажевича;
- твір великої форми (наприклад, Блажевич Концерт № 11, 4; Платонов Концерт; Римський-Корсаков Концерт та ін.);
- п'єсу з 1, 2, 3 зошитів вправ Гедіке для тромбона; Блажевич.

УДАРНІ ІНСТРУМЕНТИ

(ксилофон, дзвіночки, малий барабан, литаври)

КСИЛОФОН

- мажорні та мінорні гами, арпеджіо;
- один етюд (Платонов «30 етюдів для флейти»; Купинський «Школа для ксилофона»);
- твір великої форми (наприклад, Бах Концерт для скрипки Ля-мажор /Іч/; Моцарт Концерт для скрипки /Іч./; Лобковський Концертна п'єса для ксилофона; Чайковський Російський танок та ін.).

ДЗВІНОЧКИ

- мажорні та мінорні гами, арпеджіо;
- одна п'єса (наприклад: Лядов Табакерка; Даргомижський Вальс; Прокоф'єв Гавот, Марш; Грибоедов Вальс та ін.).

МАЛИЙ БАРАБАН

- тремоло **ppp** < **fff** > **ppp**, інші динамічні комбінації;
- ритмічний етюд (наприклад: Осадчук «Зошити ритмічних етюдів»; Штейман Оркестрові труднощі «Полум'я Парижу», «Червона квітка»).

ЛИТАВРИ

- тремоло **ppp** < **fff** > **ppp**, інші динамічні комбінації;
- ритмічний етюд (наприклад: Осадчук «Зошити ритмічних етюдів»).

Показати вміння настроювати і перенастроювати литаври у всіх тональностях.

Колоквіум.

Колоквіум виявляє загальнокультурний рівень вступника, його ерудицію в галузі музичного мистецтва, знання основних етапів і закономірностей розвитку суміжних мистецтв, знання літератури з свого фаху, музичної термінології, навички читання нот з листа, розуміння змісту, форми та стилістичних особливостей творів, що виконуються.

II ТУР (ЕТАП).

Сольфеджіо (письмово та усно) і гармонія (усно).

Сольфеджіо (письмово): Написати одноголосний диктант у формі періоду (8-12 тактів), який включає хроматизми та відхилення в тональності I ступеня спорідненості.

Час виконання - 30 хв.

Сольфеджіо (усно): Слуховий аналіз в обсязі програми сольфеджіо музичного училища.

Визначити на слух нескладні акордові послідовності у чотириголосному викладенні (наприклад: **I – TD6/5 – TD2 – IV6 – II4/3 – II4/3 – K6/4 – V7 – I**), модуляційну побудову в тональності I ст. спорідненості.

Гармонія (усно): Відповісти на теоретичне запитання в обсязі програми гармонії музичного училища:

1. Стрибки терцій.
2. Каденції, кадансовий квартсекстакорд.
3. Прохідні та допоміжні звороти.
4. Домінантсептакорд та його обернення.
5. Стрибки при розв'язанні D7 та його обернень в тоніку.
6. Акорди другої ступені.
7. Септакорд II ступені та його обернення у прохідних зворотах.
8. Вводний септакорд та його обернення.
9. Вводний септакорд у прохідних зворотах.
10. Домінантовий нонакорд.
11. Менш використані акорди домінантової групи.
12. Діатонічна система.
13. Перервана каденція.
14. Натуральний мінор у фригійських зворотах.
15. Діатонічні секвенції.
16. Хроматичні секвенції.
17. Акорди подвійної домінанти.
18. Альтерація акордів подвійної домінанти.
19. Відхилення. Хроматична система.
20. Модуляція в тональності I ступеня спорідненості.

Проаналізувати з листа твір малої форми або структурно закінчений фрагмент твору великої форми (наприклад: Л. Бетховен Соната для ф-но № 10 ч. II; М. Глінка «В крові горить вогонь бажання» тощо).

Грати на фортепіано у чотириголосному викладенні з дотриманням норм голосоведення модулюючі гармонічні побудови в тональності I ст. споріднення.

Критерії оцінювання.

I ТУР (ЕТАП).

ВИКОНАННЯ СОЛЬНОЇ ПРОГРАМИ.

1. Рівень складності програми.
2. Точність відтворення музичного тексту.
3. Рівень технічної підготовки.
4. Переконливість інтерпретації.
5. Артистизм.

76-100 балів:

1. Високий рівень складності програми.
2. Музичні твори виконані без текстових помилок.
3. Високий рівень володіння різними видами виконавської техніки.
4. Інтерпретація демонструє творчу індивідуальність вступника.
5. Вступник демонструє яскравий і органічний артистизм.

50-75 балів:

1. Високий рівень складності програми.

2. Музичні твори виконані без текстових помилок.
3. Високий рівень володіння різними видами виконавської техніки.
4. Переконлива інтерпретація.
5. Вступник демонструє органічний артистизм.

24-49 балів:

1. Достатній рівень складності програми.
2. Можливі текстові помилки.
3. Деякі види виконавської техніки не розвинені.
4. Інтерпретація перебуває в рамках загальних уявлень про твір. Відсутність творчої індивідуальності.
5. Артистизм вступника не сформований.

0-23 бали:

1. Низький рівень складності програми.
2. Значні текстові неточності.
3. Більшість видів виконавської техніки не розвинені.
4. Відсутність інтерпретаторського мислення.
5. Відсутність артистизму.

КОЛОКВІУМ.

1. Загальнокультурний рівень вступника, ерудиція в області музичного мистецтва.
2. Знання основних етапів і закономірностей суміжних видів мистецтв.
3. Знання літератури за своїм фахом.
4. Знання музичної термінології.
5. Розуміння змісту, форми та стилістичних особливостей творів, що виконуються.
6. Навички читання нот «з листа».
7. Знання існуючих редакцій музичних творів.
8. Знання основних методик викладання музики.
9. Знання виконавських шкіл та їх представників.
10. Орієнтація в значних подіях сучасного музичного життя.

76-100 балів:

1. Високий загальнокультурний рівень вступника, розвинена ерудиція в області музичного мистецтва.
2. Гарне знання основних етапів і закономірностей суміжних видів мистецтв.
3. Знання літератури за своїм фахом.
4. Знання музичної термінології.
5. Гарні навички читання нот «з листа».
6. Глибоке та вірне розуміння змісту, форми й стилістичних особливостей творів, що виконуються.
7. Знання існуючих редакцій музичних творів.
8. Глибоке знання основних методик викладання музики.
9. Гарне знання виконавських шкіл і їх представників.
10. Орієнтація в значних подіях сучасного музичного життя.

50-75 балів:

1. Високий загальнокультурний рівень вступника, розвинена ерудиція в області музичного мистецтва.
2. Достатнє знання основних етапів і закономірностей суміжних видів мистецтв.
3. Знання літератури за своїм фахом.
4. Знання музичної термінології.
5. Гарні навички читання нот «з листа».
6. Вірне розуміння змісту, форми та стилістичних особливостей творів, що виконуються.
7. Знання існуючих редакцій музичних творів.
8. Достатнє знання основних методик викладання музики.

9. Достатнє знання виконавських шкіл та їх представників.
10. Достатня орієнтація в значних подіях сучасного музичного життя.

24-49 балів:

1. Середній загальнокультурний рівень вступника, достатня ерудиція в області музичного мистецтва.
2. Слабке знання основних етапів і закономірностей суміжних видів мистецтв.
3. Незнання важливої частини літератури за своїм фахом.
4. Слабке знання музичної термінології.
5. Нерозвинені навички читання нот «з листа».
6. Достатнє розуміння змісту, форми та стилістичних особливостей творів, що виконуються.
7. Незнання деяких редакцій музичних творів.
8. Достатнє знання основних методик викладання музики.
9. Достатнє знання виконавських шкіл та їх представників.
10. Слабка орієнтація в значних подіях сучасного музичного життя.

0-23 бали:

1. Низький загальнокультурний рівень вступника.
2. Слабка ерудиція в області музичного мистецтва.
3. Незнання основних етапів і закономірностей суміжних видів мистецтв.
4. Незнання літератури за своїм фахом.
5. Незнання музичної термінології.
6. Відсутність навичок читання нот «з листа».
7. Відсутність розуміння змісту, форми та стилістичних особливостей творів, що виконуються.
8. Незнання основних методик викладання музики.
9. Незнання виконавських шкіл і їх представників.
10. Відсутність орієнтації в значних подіях сучасного музичного життя.

II ТУР (ЕТАП).

СОЛЬФЕДЖІО (письмово та усно) і ГАРМОНІЯ (усно).

1. Виконання письмової роботи (1-голосний музичний диктант).
2. Рівень теоретичних знань з гармонії.
3. Практичні навички гармонічного аналізу.
4. Вміння грати на фортепіано гармонічні послідовності у 4-голосному викладі з дотриманням норм голосоведіння.
5. Рівень слухової підготовки.

76-100 балів:

1. Письмова робота виконана без помилок і неточностей.
2. Високий рівень теоретичних знань.
3. Безпомилкове виконання гармонічного аналізу.
4. Вільне володіння гармонічною фактурою при грі послідовностей.
5. Високий рівень слухової підготовки.

50-75 балів:

1. Письмова робота виконана з неточностями (1-2 у кожному голосі).
2. Добрий рівень теоретичних знань.
3. Вірно виконання гармонічного аналізу.
4. Впевнене володіння гармонічною фактурою при грі послідовностей.
5. Добрий рівень слухової підготовки.

24-49 балів:

1. Письмова робота виконана з неточностями (1-2) та помилками (3-4 в кожному голосі).
2. Середній рівень теоретичних знань.
3. Виконання гармонічного аналізу з неточностями.
4. Достатнє володіння гармонічною фактурою при грі послідовностей.
5. Достатній рівень слухової підготовки.

0-23 бали:

1. Письмова робота виконана з багатьма неточностями та помилками (5 та більше у кожному голосі).
2. Низький рівень теоретичних знань.
3. Виконання гармонічного аналізу з неточностями.
4. Невміння грати гармонічні послідовності.
5. Недостатній рівень слухової підготовки.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА: НАРОДНІ ІНСТРУМЕНТИ**(баян, акордеон, домра, балалайка, гітара, бандура)****I ТУР (ЕТАП).****Виконання сольної програми.**

Вступник повинен виконати підготовлену програму, яка за ступенем складності відповідає випускній програмі музичного училища або середньої спеціальної музичної школи:

- один поліфонічний твір (баян, акордеон);
- твір великої форми (концерт, соната, сюїта тощо);
- обробку твору народної музики (балалайка);
- віртуозний твір (оригінальний або в перекладі);
- один-два твори вітчизняних або зарубіжних композиторів (домра, гітара, бандура).

Колоквіум

Колоквіум виявляє загальнокультурний рівень вступника, його ерудицію в галузі музичного мистецтва, знання основних етапів і закономірностей розвитку суміжних мистецтв, знання літератури з свого фаху, музичної термінології, навички читання нот з листа, розуміння змісту, форми та стилістичних особливостей творів, що виконуються.

II ТУР (ЕТАП).**Сольфеджіо (письмово та усно) і гармонія (усно).**

Сольфеджіо (письмово): Написати двоголосний диктант у формі періоду з відхиленнями в тональності I ст. спорідненості. **Час виконання - 30 хв.**

Сольфеджіо (усно): Слуховий аналіз в обсязі програми сольфеджіо музичного училища. Визначити на слух акордові послідовності (наприклад: **I – V_{6/5} – I – IV₆ – II_{4/3} – V₇ – VI – II_{4/3} / DD_{4/3} – K_{6/4} – V₇ – I**), відхилення, модуляції у чотириголосному викладенні в тональності I ст. спорідненості.

Гармонія (усно): Відповісти на теоретичне запитання в обсязі програми гармонії музичного училища:

1. Стрибки терцій.
2. Каденції, кадансовий квартсектакорд.
3. Прохідні та допоміжні звороти.
4. Домінантсептакорд та його обернення.
5. Стрибки при розв'язанні D₇ та його обернень в тоніку.

6. Акорди другої ступені.
7. Септакорд II ступені та його обернення у прохідних зворотах.
8. Вводний септакорд та його обернення.
9. Вводний септакорд у прохідних зворотах.
10. Домінантовий нонакорд.
11. Менш використані акорди домінантової групи.
12. Діатонічна система.
13. Перервана каденція.
14. Натуральний мінор у фригійських зворотах.
15. Діатонічні секвенції.
16. Хроматичні секвенції.
17. Акорди подвійної домінанти.
18. Альтерація акордів подвійної домінанти.
19. Відхилення. Хроматична система.
20. Модуляція в тональності I ступеня спорідненості.

Проаналізувати з листа твір малої форми або структурно закінчений фрагмент твору великої форми (наприклад: Л. Бетховен Соната для ф-но № 10 ч. II; М. Глінка «В крові горить вогонь бажання»).

Грати на фортепіано у чотириголосному викладенні з дотриманням норм голосоведення:

- модулюючі гармонічні побудови в тональності I ст. споріднення;
- хроматичні секвенції.

Критерії оцінювання.

I ТУР (ЕТАП).

ВИКОНАННЯ СОЛЬНОЇ ПРОГРАМИ.

1. Рівень складності програми.
2. Точність відтворення музичного тексту.
3. Рівень технічної підготовки.
4. Переконливість інтерпретації.
5. Артистизм.

76-100 балів:

1. Високий рівень складності програми.
2. Музичні твори виконані без текстових помилок.
3. Високий рівень володіння різними видами виконавської техніки.
4. Інтерпретація демонструє творчу індивідуальність вступника.
5. Вступник демонструє яскравий і органічний артистизм.

50-75 балів:

1. Високий рівень складності програми.
2. Музичні твори виконані без текстових помилок.
3. Високий рівень володіння різними видами виконавської техніки.
4. Переконлива інтерпретація.
5. Вступник демонструє органічний артистизм.

24-49 балів:

1. Достатній рівень складності програми.
2. Можливі текстові помилки.
3. Деякі види виконавської техніки не розвинені.

4. Інтерпретація перебуває в рамках загальних уявлень про твір. Відсутність творчої індивідуальності.
5. Артистизм вступника не сформований.

0-23 бали:

1. Недостатній рівень складності програми.
2. Значні текстові неточності, помилки.
3. Більшість видів виконавської техніки не розвинені.
4. Відсутність інтерпретаторського мислення.
5. Відсутність артистизму.

КОЛОКВІУМ.

1. Загальнокультурний рівень вступника, ерудиція в області музичного мистецтва.
2. Знання основних етапів і закономірностей суміжних видів мистецтв.
3. Знання літератури за своїм фахом.
4. Знання музичної термінології.
5. Розуміння змісту, форми та стилістичних особливостей творів, що виконуються.
6. Навички читання нот «з листа».
7. Знання існуючих редакцій музичних творів.
8. Знання основних методик викладання музики.
9. Знання виконавських шкіл та їх представників.
10. Орієнтація в значних подіях сучасного музичного життя.

76-100 балів:

1. Високий загальнокультурний рівень вступника, розвинена ерудиція в області музичного мистецтва.
2. Гарне знання основних етапів і закономірностей суміжних видів мистецтв.
3. Знання літератури за своїм фахом.
4. Знання музичної термінології.
5. Гарні навички читання нот «з листа».
6. Глибоке та вірне розуміння змісту, форми й стилістичних особливостей творів, що виконуються.
7. Знання існуючих редакцій музичних творів.
8. Глибоке знання основних методик викладання музики.
9. Гарне знання виконавських шкіл та їх представників.
10. Орієнтація в значних подіях сучасного музичного життя.

50-75 балів:

1. Високий загальнокультурний рівень вступника, розвинена ерудиція в області музичного мистецтва.
2. Достатнє знання основних етапів і закономірностей суміжних видів мистецтв.
3. Знання літератури за своїм фахом.
4. Знання музичної термінології.
5. Гарні навички читання нот «з листа».
6. Вірне розуміння змісту, форми та стилістичних особливостей творів, що виконуються.
7. Знання існуючих редакцій музичних творів.
8. Достатнє знання основних методик викладання музики.
9. Достатнє знання виконавських шкіл та їх представників.
10. Достатня орієнтація в значних подіях сучасного музичного життя.

24-49 балів:

1. Середній загальнокультурний рівень вступника, достатня ерудиція в області музичного мистецтва.
2. Слабке знання основних етапів і закономірностей суміжних видів мистецтв.
3. Незнання важливої частини літератури за своїм фахом.
4. Слабке знання музичної термінології.

5. Нерозвинені навички читання нот «з листа».
6. Достатнє розуміння змісту, форми та стилістичних особливостей творів, що виконуються.
7. Незнання деяких редакцій музичних творів.
8. Достатнє знання основних методик викладання музики.
9. Достатнє знання виконавських шкіл та їх представників.
10. Слабка орієнтація в значних подіях сучасного музичного життя.

0-23 бали:

1. Низький загальнокультурний рівень вступника.
2. Слабка ерудиція в області музичного мистецтва.
3. Незнання основних етапів і закономірностей суміжних видів мистецтв;
4. Незнання літератури за своїм фахом.
5. Незнання музичної термінології.
6. Відсутність навичок читання нот «з листа».
7. Відсутність розуміння змісту, форми та стилістичних особливостей творів, що виконуються.
8. Незнання основних методик викладання музики.
9. Незнання виконавських шкіл та їх представників.
10. Відсутність орієнтації в значних подіях сучасного музичного життя.

II ТУР (ЕТАП).

СОЛЬФЕДЖІО (письмово та усно) і ГАРМОНІЯ (усно).

1. Виконання письмової роботи (2-голосний музичний диктант).
2. Рівень теоретичних знань з гармонії.
3. Практичні навички гармонічного аналізу.
4. Вміння грати на фортепіано гармонічні послідовності у 4-голосному викладі з дотриманням норм голосоведіння.
5. Побудова та гра на фортепіано різних видів секвенцій по заданому зразку.
6. Рівень слухової підготовки.

76-100 балів:

1. Письмова робота виконана без помилок і неточностей.
2. Високий рівень теоретичних знань.
3. Безпомилкове виконання гармонічного аналізу.
4. Вільне володіння гармонічною фактурою при грі послідовностей.
5. Гра секвенцій без помилок.
6. Високий рівень слухової підготовки.

50-75 балів:

1. Письмова робота виконана з неточностями (1-2 у кожному голосі).
2. Добрий рівень теоретичних знань.
3. Вірно виконання гармонічного аналізу.
4. Впевнене володіння гармонічною фактурою при грі послідовностей.
5. Гра секвенцій з неточностями.
6. Добрий рівень слухової підготовки.

24-49 балів:

1. Письмова робота виконана з неточностями (1-2) та помилками (3-4 в кожному голосі).
2. Середній рівень теоретичних знань.
3. Виконання гармонічного аналізу з неточностями.
4. Достатнє володіння гармонічною фактурою при грі послідовностей.

5. Гра секвенцій з помилками.
6. Достатній рівень слухової підготовки.

0-23 бали:

1. Письмова робота виконана з багатьма неточностями та помилками (5 та більше у кожному голосі).
2. Низький рівень теоретичних знань.
3. Виконання гармонічного аналізу з неточностями.
4. Невміння грати гармонічні послідовності.
5. Невміння грати секвенції.
6. Недостатній рівень слухової підготовки.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА: АКАДЕМІЧНИЙ СПІВ

(оперний, концертний співак)

I ТУР (ЕТАП).

Виконання сольної програми

Вступник повинен подати список підготовлених творів та виконати за вибором екзаменаційної комісії :

- дві арії (одну вітчизняного композитора);
- два романси або один романс і одну пісню;
- нескладний сценічний етюд.

Примітка. Вступники на підготовчу форму навчання складають тільки один творчий конкурс – Фах, колоквіум.

Колоквіум

Колоквіум виявляє загальнокультурний рівень вступника, його ерудицію в галузі музичного мистецтва, знання літератури з свого фаху, музичної термінології в обсязі програми музичного училища.

I ТУР (ЕТАП).

**Сольфеджіо (письмово та усно)
та елементарна теорія музики (усно)**

Сольфеджіо (письмово): Написати одноголосний диктант у формі періоду (8–12 тактів), який включає хроматизми. **Час виконання - 30 хв.**

Сольфеджіо (усно): Сольфеджування мелодії – одноголосних прикладів у тональностях до 3-х ключових знаків (наприклад: П. Драгоміров Підручник сольфеджіо №№ 95-120).

Елементарна теорія музики (усно): Відповісти на теоретичне запитання з ЕТМ в обсязі курсу музичного училища:

1. Звук та його якості. Звукоряд. Регістри. Октави. Основні ступені.
2. Тон і полутон (діатонічний та хроматичний). Енгармонізм.
3. Лад. Тоніка. Головні ступені.
4. Мажор та його різновиди.
5. Мінор та його різновиди.
6. Інтервали. Прості діатонічні інтервали. Консонанси і дисонанси.
7. Інтервали в діатонічних ладах та їх розв'язання.
8. Характерні інтервали.
9. Обернення інтервалів.
10. Тризвуки та їх різновиди. Обернення тризвуків.
11. Спорідненість тональностей.
12. Кварто-квінтове коло.

13. Хроматизм. Хроматична гама.
14. Метроритм.
15. Вводні септакорди та їх обернення.
16. Прості, складні, змішані, перемінні розміри. Прийоми диригування.
17. Лади народної музики. Пентатоніка.
18. Паралельні та одноіменні тональності.
19. Домінантовий септакорд та його обернення.
20. Субдомінантакорд та його обернення.

Побудувати від заданого звуку гаму (мажорну, мінорну трьох видів, хроматичну, а також лади народної музики), діатонічні та хроматичні інтервали, три- та чотиризвучні акорди (тризвуки, у тому числі збільшені та зменшені, V7, VII7, малий та зменшений з оберненнями і розв'язаннями).

Проаналізувати пісню або романс (визначити тональність, розмір, особливості ритмічного рисунка, альтерацію, мелізми, музичні терміни та позначення динамічних відтінків (наприклад: романси О. Варламова, М. Глінки тощо)).

Критерії оцінювання.

I ТУР (ЕТАП).

ВИКОНАННЯ СОЛЬНОЇ ПРОГРАМИ.

1. Рівень складності програми.
2. Точність відтворення музичного тексту.
3. Чистота інтонування.
4. Рівень технічної підготовки.
5. Переконаливість інтерпретації.
6. Артистизм.

76-100 балів:

1. Високий рівень складності програми.
2. Музичні твори виконані без текстових помилок.
3. Чистота і точність інтонування.
4. Високий рівень володіння різними видами виконавської техніки.
5. Інтерпретація демонструє творчу індивідуальність вступника.
6. Вступник демонструє яскравий і органічний артистизм.

50-75 балів:

1. Високий рівень складності програми.
2. Музичні твори виконані без текстових помилок.
3. Чистота інтонування.
4. Високий рівень володіння різними видами виконавської техніки.
5. Переконалива інтерпретація.
6. Вступник демонструє органічний артистизм.

24-49 балів:

1. Достатній рівень складності програми.
2. Можливі текстові помилки.
3. Чистоту інтонування не завжди витримано.
4. Деякі види виконавської техніки не розвинені.
5. Інтерпретація перебуває в рамках загальних уявлень про твір. Відсутність творчої індивідуальності.
6. Артистизм вступника не сформований.

0-23 бали:

1. Низький рівень складності програми.
2. Значні текстові неточності.
3. Інтонування нечисте.
4. Більшість видів виконавської техніки не розвинені.
5. Відсутність інтерпретаторського мислення.
6. Відсутність артистизму.

КОЛОКВІУМ.

1. Загальнокультурний рівень вступника, ерудиція в області музичного мистецтва.
2. Знання основних етапів і закономірностей суміжних видів мистецтв.
3. Знання літератури за своїм фахом.
4. Знання музичної термінології.
5. Розуміння змісту, форми та стилістичних особливостей творів, що виконуються.
6. Знання виконавських шкіл та їх представників.
7. Орієнтація в значних подіях сучасного музичного життя.
8. Акторські дані.

76-100 балів:

1. Високий загальнокультурний рівень вступника, розвинена ерудиція в області музичного мистецтва.
2. Гарне знання основних етапів і закономірностей суміжних видів мистецтв.
3. Знання літератури за своїм фахом.
4. Знання музичної термінології.
5. Глибоке та вірне розуміння змісту, форми й стилістичних особливостей творів, що виконуються.
6. Гарне знання виконавських шкіл та їх представників.
7. Орієнтація в значних подіях сучасного музичного життя.
8. Гарні акторські дані (уміння передати характер вірша, виразна міміка, чітка дикція, правильні наголоси, гарна пластика тіла й розкутість рухів).

50-75 балів:

1. Високий загальнокультурний рівень вступника, розвинена ерудиція в області музичного мистецтва.
2. Достатнє знання основних етапів і закономірностей суміжних видів мистецтв.
3. Знання літератури за своїм фахом.
4. Знання музичної термінології.
5. Вірне розуміння змісту, форми та стилістичних особливостей творів, що виконуються.
6. Достатнє знання виконавських шкіл та їх представників.
7. Достатня орієнтація в значних подіях сучасного музичного життя.
8. Гарні акторські дані (уміння передати характер вірша, виразна міміка, чітка дикція, правильні наголоси, гарна пластика тіла й розкутість рухів).

24-49 балів:

1. Середній загальнокультурний рівень вступника, достатня ерудиція в області музичного мистецтва.
2. Слабке знання основних етапів і закономірностей суміжних видів мистецтв.
3. Незнання важливої частини літератури за своїм фахом.
4. Слабке знання музичної термінології.
5. Достатнє розуміння змісту, форми та стилістичних особливостей творів, що виконуються.

6. Достатнє знання виконавських шкіл та їх представників.
7. Слабка орієнтація в значних подіях сучасного музичного життя.
8. Слабко розвинені акторські дані.

0-23 бали:

1. Низький загальнокультурний рівень вступника, слабка ерудиція в області музичного мистецтва.
2. Незнання основних етапів і закономірностей суміжних видів мистецтв.
3. Незнання літератури за своїм фахом.
4. Незнання музичної термінології.
5. Відсутність розуміння змісту, форми та стилістичних особливостей творів, що виконуються.
6. Незнання виконавських шкіл та їх представників.
7. Відсутність орієнтації в значних подіях сучасного музичного життя.
8. Нерозвинені акторські дані.

II ТУР (ЕТАП).

**СОЛЬФЕДЖІО (письмово та усно)
та ЕЛЕМЕНТАРНА ТЕОРІЯ МУЗИКИ (усно).**

1. Виконання письмової роботи (1-голосний музичний диктант).
2. Рівень теоретичних знань в області елементарної теорії музики.
3. Практичні навички аналізу мелодії.
4. Вміння будувати інтервали, лади, акорди.
5. Рівень слухової підготовки.
6. Рівень інтонування.

76-100 балів:

1. Письмова робота виконана без помилок і неточностей.
2. Високий рівень теоретичних знань.
3. Безпомилкове виконання аналізу мелодії.
4. Вірна побудова інтервалів, ладів, акордів.
5. Високий рівень слухової підготовки.
6. Високий рівень інтонування.

50-75 балів:

1. Письмова робота виконана з неточностями (1-2 у кожному голосі).
2. Добрий рівень теоретичних знань.
3. Вірне виконання аналізу мелодії.
4. Вірна побудова інтервалів, ладів, акордів.
5. Добрий рівень слухової підготовки.
6. Добрий рівень інтонування.

24-49 балів:

1. Письмова робота виконана з неточностями (1-2) та помилками (3-4 в кожному голосі).
2. Середній рівень теоретичних знань.
3. Виконання аналізу мелодії.
4. Побудова з 3-4 помилками інтервалів, ладів, акордів.
5. Достатній рівень слухової підготовки.
6. Достатній рівень інтонування.

0-23 бали:

1. Письмова робота виконана з багатьма неточностями та помилками (5 та більше у кожному голосі).
2. Низький рівень теоретичних знань.
3. Виконання аналізу мелодії з неточностями.
4. Невміння будувати інтервали, лади, акорди.
5. Недостатній рівень слухової підготовки.
6. Низький рівень інтонування.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА: ХОРОВЕ ДИРИГУВАННЯ

I ТУР (ЕТАП).

Диригування.

Вступник повинен виконати підготовлену програму, яка за ступенем складності відповідає випускній програмі музичного училища або середньої спеціальної музичної школи:

- продиригувати двома хоровими творами, контрастними за темпом і характером (один у супроводі, другий а capella), проспівати напам'ять з тактуванням рукою один з голосів хорової партитури по горизонталі та послідовність акордів по вертикалі, вміти виконати на фортепіано партитуру хору а capella, спеціально підготовлену до іспиту;
- проаналізувати стилістичні, структурні, гармонічні, вокально-хорові особливості, текстовий та музичний зміст творів, що подаються;
- слуховий аналіз: визначити на слух інтервали та акорди, а також акордові послідовності з відхиленнями або модуляціями в тональності I ст. спорідненості (наприклад I – IV – V – V_{4/3} – I – I₇ – II – II_{4/3} – DD_{4/3} – V₇ – I);
- для виявлення голосових даних виконати один вокальний твір (романс, народну пісню тощо).

Приблизний список творів з диригування: для хору а capella

Брамс І. «Наречена вітру»
 Вериківський М. «Гримить»
 Глінка – Балакірєв «Венеціанська ніч»
 Гречанінов О. «За реченькою яр-хмель», «На заре»
 Калінніков В. «Жайворонок», «Зима»
 Українська народна пісня «Поза ярмом»

для хору з супроводом

Бородін О. Перший хор «Слава» з опери «Князь Ігор»
 Брамс І. «Циганські пісні»
 Вагнер Р. Весільний хор з опери «Лоенгрін»
 Коваль М. «Долина-долинушка»
 Кастальський О. «Вийшли в поле косарі»
 Лисенко М. «Туман хвилями лягає» – хор з опери «Утоплена».

Колоквіум та фортепіано.

Колоквіум: виявляє загальнокультурний рівень вступника, його ерудицію в галузі музичного мистецтва, знання основних етапів і закономірностей розвитку суміжних мистецтв, знання літератури

з свого фаху, музичної термінології, а також обізнаність з основних положень методики викладання музики та співу в школі і роботі з самодіяльним хором.

Фортепіано: вступник повинен виконати:

- один поліфонічний твір (прелюдія та fuga з «Добре темперованого клавіру» Й. С. Баха; Д. Шостакович Прелюдія та fuga);
- першу або другу і наступні частини сонати або концерту класичного стилю;
- дві п'єси (одна віртуозного характеру).

II ТУР (ЕТАП).

Сольфеджіо (письмово та усно) і гармонія (усно).

Сольфеджіо (письмово): Написати триголосний диктант у формі періоду.

Час виконання - 30 хв.

Сольфеджіо (усно): Слуховий аналіз в обсязі програми сольфеджіо музичного училища.

Визначити на слух акордові послідовності (наприклад: $I - V_{4/3} - I_6 - II_{6/5} - I_{6/4} - II_{4/3} - V_7 - VI - II_{4/3} - II_{4/3} / DD_{4/3} - V_7 - I$), модуляції в тональності I ст. спорідненості, а також лінії руху кожного голосу у послідовності, яка запропонована.

Гармонія (усно): Відповісти на теоретичні запитання в обсязі програми гармонії музичного училища:

1. Стрибки терцій.
2. Каденції, кадансовий квартсектакорд.
3. Прохідні та допоміжні звороти.
4. Домінантсептакорд та його обернення.
5. Стрибки при розв'язанні D_7 та його обернень в тоніку.
6. Акорди другої ступені.
7. Септакорд II ступені та його обернення у прохідних зворотах.
8. Вводний септакорд та його обернення.
9. Вводний септакорд у прохідних зворотах.
10. Домінантовий нонакорд.
11. Менш використані акорди домінантової групи.
12. Діатонічна система.
13. Перервана каденція.
14. Натуральний мінор у фригійських зворотах.
15. Діатонічні секвенції.
16. Хроматичні секвенції.
17. Акорди подвійної домінанти.
18. Альтерація акордів подвійної домінанти.
19. Відхилення. Хроматична система.
20. Модуляція в тональності I ступеня спорідненості.

Проаналізувати з листа твір малої форми або структурно закінчений фрагмент твору великої форми (наприклад: П. Чайковський «Пори року»; О. Скрейбін Прелюдії ор. 11; фрагменти хорових партитур).

Грати на фортепіано у чотириголосному викладенні з дотриманням норм голосоведення:

- модулюючі періоди в тональності I ст. споріднення;
- хроматичні секвенції.

Критерії оцінювання.

I ТУР (ЕТАП).

ДИРИГУВАННЯ

1. Рівень складності програми.
2. Точність відтворення музичного тексту.
3. Рівень технічної підготовки (культура звуковидобування при виконанні вокального твору і хорової партитури, спів хорових партій, акордів, слухання інтервалів, акордів, гармонічних послідовностей, модуляцій, вміння знайти диригентські жести, штрихи, відповідні до змісту й характеру твору).
4. Переконливість інтерпретації, ступінь відповідності стилю композитора, епохи, художнього образу музичного твору.
5. Глибина розуміння змісту музичного твору.
6. Володіння комплексом виконавських засобів, що характеризують розуміння вступником цілісності композиторського задуму («почуття форми», драматургічна концепція).
7. Артистизм виконання.

76-100 балів:

1. Високий рівень складності програми.
2. Усі музичні твори виконані без текстових неточностей і помилок (чиста інтонація при виконанні вокальних творів, грі хорової партитури, співі хорових партій, інтервалів і акордів по-вертикалі, бездоганна диригентська техніка, відповідна до композиторського задуму і його розкриття).
3. Глибоке й вірне розуміння концепції музичних творів, уміння передати музичну форму творів, що виконуються.
4. Високий рівень володіння різними видами виконавської техніки.
5. Розуміння особливостей музичного стилю епохи, напрямку, школи та індивідуального авторського стилю, здатність розкрити їх при виконанні.
6. Інтерпретація демонструє творчу індивідуальність вступника, власний погляд на виконання художніх творів.
7. Яскравий і органічний артистизм.

50-75 балів:

1. Високий рівень складності програми.
2. Музичні твори виконані без текстових неточностей і помилок.
3. Високий рівень володіння різними видами виконавської техніки. Виконавські засоби і прийоми відповідають композиторському задуму і сприяють його розкриттю.
4. Сіль музичних творів розкритий не повністю.
5. Розуміння смислового наповнення музичних творів. Музична форма в цілому передана рельєфно, однак деякі особливості не підкреслені.
6. Переконлива, на сучасному рівні знань, інтерпретація.
7. Сформований і органічний артистизм.

24-49 балів:

1. Достатній рівень складності програми.
2. Неточності й помилки при виконанні хорової партитури, хорових партій, слухового аналізу.
3. Недостатньо розвинені деякі види виконавської (диригентської) техніки. Виконавські засоби та прийоми не завжди відповідають композиторському задуму.
4. Розуміння смислового наповнення музичних творів.
5. Розкрита лише одна грань музичного стилю.
6. Інтерпретація перебуває в рамках загальних уявлень про твір. Творча індивідуальність і власне бачення відсутні.
7. Артистизм вступника не сформований.

0-23 бали:

1. Низький рівень складності програми.
2. Незнання хорових партій, хорової партитури, слабкі вокальні дані.
3. Прийоми диригентської техніки не відповідають характеру музичних творів.
4. Низький рівень розуміння змісту та характеру творів. Музичний стиль не розкритий.
5. Музична форма не розкрита.
6. Відсутність поняття трактування (інтерпретації) твору.
7. Відсутність артистизму.

КОЛОКВІУМ, ФОРТЕПІАНО.

1. Загальнокультурний рівень вступника, ерудиція в галузі хорового мистецтва.
2. Знання основ хорознавство.
3. Знання музичної термінології.
4. Знання основних хорових творів різних епох.
5. Розуміння змісту, форми та стилістичних особливостей творів, що виконуються.
6. Знання виконавських шкіл та їх представників.
7. Знання основних методик викладання музики й співу при роботі із самодіяльним хором.
8. Виразне, без текстових помилок виконання фортепіанних творів відповідно до програмних вимог.

76-100 балів:

1. Високий загальнокультурний рівень вступника, розвинена ерудиція в області хорового мистецтва.
2. Глибоке знання основ хорознавство.
3. Глибоке знання музичної термінології.
4. Знання основних хорових творів різних епох.
5. Вірно розуміння змісту, форми та стилістичних особливостей творів, що виконуються.
6. Гарне знання виконавських шкіл та їх представників.
7. Глибоке знання основних методик викладання музики й співу при роботі із самодіяльним хором.
8. Виразне, без текстових помилок виконання фортепіанних творів.

50-75 балів:

1. Достатній загальнокультурний рівень вступника, розвинена ерудиція в області хорового мистецтва.
2. Глибоке знання основ хорознавство.
3. Глибоке знання музичної термінології.
4. Знання основних хорових творів різних епох.
5. Вірно розуміння змісту, форми та стилістичних особливостей творів, що виконуються.
6. Достатнє знання виконавських шкіл та їх представників.
7. Достатнє знання основних методик викладання музики й співу при роботі із самодіяльним хором.
8. Виразне, без текстових помилок виконання фортепіанних творів.

24-49 балів:

1. Середній загальнокультурний рівень вступника, достатня ерудиція в області хорового мистецтва.
2. Достатнє знання основ хорознавство.
3. Середній рівень знання музичної термінології.
4. Недостатнє знання основних хорових творів різних епох.
5. Глибоке й вірно розуміння змісту, форми та стилістичних особливостей творів, що виконуються.

6. Неглибоке знання основних методик викладання музики й співу при роботі із самодіяльним хором.
7. Виразне виконання фортепіанних творів з текстовими помилками.

0-23 бали:

1. Низький загальнокультурний рівень вступника, відсутність ерудиції в області хорового мистецтва.
2. Недостатнє знання основ хорознавство.
3. Недостатнє знання музичної термінології.
4. Недостатнє знання основних хорових творів різних епох.
5. Нерозуміння змісту, форми та стилістичних особливостей творів, що виконуються.
6. Незнання основних методик викладання музики й співу при роботі із самодіяльним хором.
7. Невиразне виконання фортепіанних творів з текстовими помилками.

II ТУР (ЕТАП).

СОЛЬФЕДЖІО (письмово та усно) та ГАРМОНІЯ (усно).

1. Виконання письмової роботи (3-голосний музичний диктант).
2. Рівень теоретичних знань в області гармонії.
3. Практичні навички гармонічного аналізу.
4. Вміння грати на фортепіано гармонічні послідовності у 4-голосному викладі з дотриманням норм голосоведіння.
5. Побудова та гра на фортепіано різних видів секвенцій по заданому зразку.
6. Рівень слухової підготовки.

76-100 балів:

1. Письмова робота виконана без помилок і неточностей.
2. Високий рівень теоретичних знань.
3. Безпомилкове виконання гармонічного аналізу.
4. Вільне володіння гармонічною фактурою при грі послідовностей.
5. Гра секвенцій без помилок.
6. Високий рівень слухової підготовки.

50-75 балів:

1. Письмова робота виконана з неточностями (1-2 у кожному голосі).
2. Добрий рівень теоретичних знань.
3. Вірно виконання гармонічного аналізу.
4. Впевнене володіння гармонічною фактурою при грі послідовностей.
5. Гра секвенцій з неточностями.
6. Добрий рівень слухової підготовки.

24-49 балів:

1. Письмова робота виконана з неточностями (1-2) та помилками (3-4 в кожному голосі).
2. Середній рівень теоретичних знань.
3. Виконання гармонічного аналізу з неточностями.
4. Достатнє володіння гармонічною фактурою при грі послідовностей.
5. Гра секвенцій з помилками.
6. Достатній рівень слухової підготовки.

0-23 балів:

1. Письмова робота виконана з багатьма неточностями та помилками (5 та більше у кожному голосі).
2. Низький рівень теоретичних знань.
3. Виконання гармонічного аналізу з неточностями.
4. Невміння грати гармонічні послідовності.
5. Невміння грати секвенції.
6. Недостатній рівень слухової підготовки.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА: КОМПОЗИЦІЯ

І ТУР (ЕТАП).

Творча робота

Вступник повинен написати твір на запропоновану тему (невеликі варіації, обробка народної пісні, прелюдія тощо).

Час виконання - 4 год 30 хв.

- подати свої твори, які свідчать про наявність необхідних професійних творчих даних та навичок формування образно-тематичного матеріалу (інструментальні, вокальні, хорові, сольні твори, обробки народних пісень тощо).

Колоквіум та фортепіано

Колоквіум: виявляє загальнокультурний рівень вступника, його ерудицію в галузі музичного мистецтва, знання основних етапів і закономірностей розвитку суміжних мистецтв, знання літератури в обсязі загального курсу музичного училища, основних тенденцій сучасного вітчизняного та зарубіжного музичного мистецтва.

Фортепіано: вступник повинен виконати:

- один поліфонічний твір;
- першу або другу і наступні частини сонати;
- дві п'єси (одна віртуозного характеру).

II ТУР (ЕТАП).

Сольфеджіо (усно) і гармонія (письмово та усно)

Сольфеджіо (усно): Сольфеджувати з листа одноголосні та триголосні приклади з відхиленнями і модуляціями. Орієнтовні приклади: одноголосся – Островський, Соловйов, Шокін «Сольфеджіо» №№ 141–168; триголосся – Способін «Сольфеджіо» (двоголосся, триголосся) №№ 120–140 (один з голосів співати, інші грати на фортепіано).

Слуховий аналіз в обсязі програми сольфеджіо музичного училища. Визначити на слух гармонічні послідовності у чотириголосному викладенні: однотональні, модулюючі у тональності I-II ступеня спорідненості.

Гармонія (письмово): Гармонізувати мелодію у формі періоду з достатньо складним модуляційно-гармонічним розвитком – I-II ст. спорідненості, активним мелодико-фактурним голосоведенням. **Час виконання 1 год. 30 хв.**

Гармонія (усно): Відповісти на теоретичне запитання, яке виявляє знання спеціального курсу гармонії, аналізу музичних творів та елементарної теорії музики в обсязі програми гармонії музичного училища:

1. Стрибкове голосоведення.
2. Фрігійські звороти.
3. Прохідні та допоміжні гармонії.
4. Типологія секвенцій.
5. Різновиди каденцій.

6. Типи тональних співвідношень: відхилення, модуляція, співставлення.
7. Модуляція: різновиди та засоби здійснення.
8. Акорди субдомінантової групи.
9. Акорди домінантової групи.
10. Подвійні домінанти.
11. Неакордові звуки.
12. Модуляції в тональності другого ступеня спорідненості.
13. Мажоро-мінорні системи.
14. Хроматичні секвенції.
15. Заборонені прийоми голосоведення.

Зробити гармонічний і композиційний аналіз музичного твору (наприклад: Ф. Шопен Прелюдії та Етюди; Ф. Шуберт Пісні; Ф. Ліст Ноктюрни, Пісні; С. Рахманінов Романси; Л. Бетховен Соната для ф-но № 8 ч. II; П. Чайковський «Пори року»; О. Скрябін Прелюдії; Л. Ревуцький Прелюдії тощо).

Грати на фортепіано у чотириголосному викладенні з дотриманням норм голосоведення:

- поступові модуляції в формі періоду в тональності I-II ст. споріднення;
- діатонічні секвенції.

Зразки: С. Максимов «Вправи по гармонії на фортепіано» ч. I, с. 122; ч. 2, с. 89.

Критерії оцінювання.

I ТУР (ЕТАП).

ТВОРЧА РОБОТА.

1. Ступінь творчого обдарування.
2. Рівень професійної майстерності.
3. Жанрова й образна різноплановість.
4. Композиційні закономірності будови твору.
5. Ступінь втілення художньої ідеї.
6. Яскравість музично-інтонаційного матеріалу.

76-100 балів:

1. Високий ступінь творчого обдарування.
2. Високий рівень професійної майстерності.
3. Розвинена жанрова й образна різноплановість.
4. Знання композиційних закономірностей будови твору.
5. Високий ступінь втілення художньої ідеї.
6. Образна яскравість музично-інтонаційного матеріалу.

50-75 балів:

1. Високий ступінь творчого обдарування.
2. Достатній рівень професійної майстерності.
3. Розвинена жанрова й образна різноплановість.
4. Знання композиційних закономірностей будови твору.
5. Достатній ступінь втілення художньої ідеї.
6. Образна яскравість музично-інтонаційного матеріалу.

24-49 балів:

1. Достатній ступінь творчого обдарування.
2. Середній рівень професійної майстерності.
3. Малорозвинена жанрова й образна різноплановість.
4. Слабке знання композиційних закономірностей будови твору.

5. Недостатній ступінь втілення художньої ідеї.
6. Недостатня образна яскравість музично-інтонаційного матеріалу.

0-23 бали:

1. Слабкий ступінь творчого обдарування.
2. Відсутність професійної майстерності.
3. Нерозвинена жанрова й образна різноплановість.
4. Незнання композиційних закономірностей будови твору.
5. Відсутність втілення художньої ідеї.
6. Відсутність образної яскравості музично-інтонаційного матеріалу.

КОЛОКВІУМ та ФОРТЕПІАНО

1. Загальнокультурний рівень вступника, ерудиція в області музичного мистецтва.
2. Знання основних етапів і закономірностей суміжних видів мистецтв.
3. Знання стилевих тенденцій і технік композиційного письма музичного мистецтва XX-XXI століть.
4. Знання літератури за своїм фахом.
5. Знання музичної термінології.
6. Розуміння змісту, форми та стилістичних особливостей творів, що виконуються.
7. Знання існуючих редакцій музичних творів.
8. Знання композиторських і виконавських шкіл та їх представників.
9. Орієнтація в значних подіях сучасного музичного життя.
10. Виразне, без текстових неточностей і помилок виконання фортепіанних творів відповідно до програмних вимог.

76-100 балів:

1. Високий загальнокультурний рівень вступника, широка ерудиція в області музичного мистецтва.
2. Глибоке знання основних етапів і закономірностей суміжних видів мистецтв.
3. Знання стилевих тенденцій і технік композиційного письма музичного мистецтва XX-XXI століть.
4. Гарне знання літератури за своїм фахом.
5. Гарне знання музичної термінології.
6. Глибоке та вірне розуміння змісту, форми й стилістичних особливостей творів, що виконуються.
7. Знання існуючих редакцій музичних творів.
8. Гарне знання композиторських і виконавських шкіл та їх представників.
9. Орієнтація в значних подіях сучасного музичного життя.
10. Виразне, без текстових неточностей і помилок виконання фортепіанних творів відповідно до програмних вимог.

50-75 балів:

1. Високий загальнокультурний рівень вступника, широка ерудиція в області музичного мистецтва.
2. Достатнє знання основних етапів і закономірностей суміжних видів мистецтв.
3. Знання стилевих тенденцій і технік композиційного письма музичного мистецтва XX-XXI століть.
4. Достатнє знання літератури за своїм фахом.
5. Гарне знання музичної термінології.
6. Вірне розуміння змісту, форми й стилістичних особливостей творів, що виконуються.
7. Знання існуючих редакцій музичних творів.

8. Достатнє знання композиторських і виконавських шкіл та їх представників.
9. Орієнтація в значних подіях сучасного музичного життя.
10. Виразне, без текстових неточностей і помилок виконання фортепіанних творів відповідно до програмних вимог.

24-49 балів:

1. Середній загальнокультурний рівень вступника, відсутність ерудиції в області музичного мистецтва.
2. Слабке знання основних етапів і закономірностей суміжних видів мистецтв.
3. Незнання стильових тенденцій і технік композиційного письма музичного мистецтва XX-XXI століть.
4. Слабке знання літератури за своїм фахом.
5. Слабке знання музичної термінології.
6. Нерозуміння важливих рис змісту, форми й стилістичних особливостей творів, що виконуються.
7. Незнання існуючих редакцій музичних творів.
8. Незнання композиторських і виконавських шкіл та їх представників.
9. Слабка орієнтація в значних подіях сучасного музичного життя.
10. Виконання фортепіанних творів з текстовими неточностями й помилками.

0-23 бали:

1. Низький загальнокультурний рівень вступника, відсутність ерудиції в області музичного мистецтва.
2. Незнання основних етапів і закономірностей суміжних видів мистецтв.
3. Незнання стильових тенденцій і технік композиційного письма музичного мистецтва XX-XXI століть.
4. Незнання літератури за своїм фахом.
5. Слабке знання музичної термінології.
6. Нерозуміння важливих рис змісту, форми й стилістичних особливостей творів, що виконуються.
7. Незнання існуючих редакцій музичних творів.
8. Незнання композиторських і виконавських шкіл та їх представників.
9. Відсутність орієнтації в значних подіях сучасного музичного життя.
10. Виконання фортепіанних творів з текстовими неточностями й помилками.

II ТУР (ЕТАП).

СОЛЬФЕДЖІО (усно) і ГАРМОНІЯ (письмово та усно).

1. Виконання письмової роботи (гармонізація мелодії).
2. Рівень інтонування (одноголосся, триголосся).
3. Рівень теоретичних знань з гармонії.
4. Практичні навички композиційного та гармонічного аналізу.
5. Вміння грати на фортепіано модуляції у формі періоду: в чотириголосному викладенні, з розвинутою фактурою та дотриманням норм голосоведіння (тональності I-II ступенів спорідненості).
6. Вміння побудувати та зіграти на фортепіано секвенції за наданим ланцюгом з 3-4 акордів.
7. Рівень слухової підготовки (слуховий аналіз).

76-100 балів:

1. Письмова робота виконана без помилок та неточностей.
2. Високий рівень інтонування (одноголосся, триголосся).
3. Високий рівень теоретичних знань з гармонії.

4. Безпомилкове виконання композиційного та гармонічного аналізу музичного твору.
5. Вільне володіння гармонічною фактурою та технікою модуляції I-II ступенів спорідненості при виконанні чотириголосних послідовностей.
6. Гра секвенцій без помилок.
7. Високий рівень слухової підготовки.

50-75 балів:

1. Письмова робота виконана з неточностями (1-2) та незначними помилками (1-2).
2. Добрий рівень інтонування (одноголосся, триголосся).
3. Добрий рівень теоретичних знань з гармонії.
4. Вірне виконання композиційного та гармонічного аналізу музичного твору (з 1-2 неточностями).
5. Добре володіння гармонічною фактурою та технікою модуляції у тональності I-II ступенів спорідненості при виконанні чотириголосних послідовностей.
6. Гра секвенцій з неточностями.
7. Добрий рівень слухової підготовки.

24-49 балів:

1. Письмова робота виконана з неточностями (3-4) та значними помилками (3-4).
2. Середній рівень інтонування (одноголосся, триголосся).
3. Середній рівень теоретичних знань з гармонії.
4. Виконання композиційного та гармонічного аналізу музичного твору з неточностями (3-4) та помилками (3-4).
5. Достатнє володіння гармонічною фактурою та технікою модуляції у тональності I-II ступенів спорідненості при виконанні чотириголосних послідовностей.
6. Гра секвенцій з помилками в ланцюгах (3-4).
7. Достатній рівень слухової підготовки.

0-23 бали:

1. Письмова робота виконана з численними неточностями (більше 5) та значними помилками (більше 5).
2. Низький рівень інтонування (одноголосся, триголосся).
3. Низький рівень теоретичних знань з гармонії.
4. Виконання композиційного та гармонічного аналізу музичного твору з численними неточностями (більше 5) та помилками (більше 5).
5. Недостатнє володіння гармонічною фактурою та технікою модуляції у тональності I-II ступенів спорідненості при виконанні чотириголосних послідовностей.
6. Відсутність навичок гри секвенцій.
7. Недостатній рівень слухової підготовки.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА: МУЗИКОЗНАВСТВО.

I ТУР (ЕТАП).

Сольфеджіо (усно) і гармонія (письмово та усно).

Сольфеджіо (усно): Сольфеджувати з листа одноголосні та триголосні приклади з відхиленнями і модуляціями. Орієнтовні приклади: одноголосся – Островський, Соловйов, Шокін Сольфеджіо №№ 356-368, 427-463; триголосся – триголосні інвенції Й. С. Баха (один з голосів співати, інші грати на фортепіано).

Слуховий аналіз в обсязі програми сольфеджіо музичного училища. Визначити на слух гармонічні послідовності у чотириголосному викладенні: однотональні, модулюючі у тональності будь-якого ступеня спорідненості, енгармонічні модуляції через V7 та зм. VII7.

Гармонія (письмово): Гармонізувати мелодію у формі періоду (16-20 тактів) або двочастинній формі з різноманітними типами мелодичного руху, внутрішньо-тональною і модуляційною хроматикою, неакордовими звуками, секвенціями.

Гармонізація припускає використання органних пунктів, раптових тональних зсувів, енгармонізм акордів. **Час виконання 2 год. 15 хв.**

Гармонія (усно): Відповісти на теоретичні запитання, які виявляють знання спеціального курсу гармонії, аналізу музичних творів і елементарної теорії музики в обсязі програми гармонії музичного училища:

1. Секвентні явища в гармонії. Типологія секвенцій.
2. Різновиди каденцій.
3. Альтерація акордів субдомінантової групи.
4. Альтерація акордів домінантової групи.
5. Відхилення: засоби здійснення, художнє значення.
6. Модуляції та їх різновиди.
7. Ступені спорідненості тональностей.
8. Неакордові звуки: систематика та виражальні можливості.
9. Мажоро-мінор.
10. Модуляції в тональності віддалених ступенів спорідненості: засоби здійснення.
11. Енгармонічна модуляція.
12. Еліпсис.
13. Органний пункт.
14. Модуляції через акорди мажоро-мінорної групи.
15. Заборонені прийоми голосоведення.

Зробити гармонічний і композиційний аналіз музичного твору (наприклад: Ф. Шопен Прелюдії та Етюд; Ф. Шуберт Пісні; Ф. Ліст Ноктюрни, Пісні; С. Рахманінов Романси; Л. Бетховен Соната для ф-но № 8 ч. II; П. Чайковський «Пори року»; О. Скрейбін Прелюдії; Л. Ревуцький Прелюдії тощо).

Грати на фортепіано у чотириголосному викладенні з дотриманням норм голосоведення:

- поступові модуляції в формі періоду з використанням неакордових звуків в тональності будь-яких ст. спорідненості;
- наступне енгармонічне повернення через енгармонізм зменшеного або малого мажорного септакордів (короткі побудови);
- діатонічні секвенції.

Зразки: С. Максимов «Вправи по гармонії на фортепіано», ч. I с. 122, ч. 2 с. 89.

Музична література (письмово та усно).

Музична література (письмово): вступник повинен написати у класі роботу обсягом 3–5 рукописних сторінок на запропоновану тему, з музичної літератури або теорії музики, наприклад:

1. Творчий портрет Б. Лятошинського.
2. Програмність в українській симфонічній музиці.
3. Цикл «Прекрасна мірошничка» Ф. Шуберта.
4. Поліфонія в «ДТК» Й. С. Баха.
5. Сонатна форма у творчості В. Моцарта.
6. Формоутворюючі засоби класичної гармонії.
7. Розвиток сонатної форми в творчості композиторів XIX ст.
8. Методи перевірки музичного слуху вступників до ДМШ.
9. Фуга – найвища імітаційно-поліфонічна форма.

Теми письмових робіт припускають різноманітні жанрові рішення: монографічний нарис; узагальнена характеристика певного жанру у конкретну історичну добу; аналіз окремого музичного

твору тощо. Робота може бути подана у вигляді вступного слова до концерту, тексту лекції, радіопередачі та інших жанрів. **Час виконання 4 год.**

Музична література (усно): вступник повинен знати основні етапи і найбільш значні явища вітчизняної та зарубіжної музичної літератури, творчість провідних композиторів:

Зарубіжна музична література.

1. Характеристика творчості Г. Ф. Генделя.
2. Ораторія Г. Ф. Генделя «Самсон».
3. Характеристика творчості Й. С. Баха.
4. Органна творчість Й. С. Баха.
5. Клавірна творчість Й. С. Баха. Добре темперований клавір.
6. Вокально-симфонічна творчість Й. С. Баха. Меса h-moll.
7. Віденська класична школа.
8. Оперна реформа Х. Глюка. Опера «Орфей».
9. Характеристика творчості Й. Гайдна.
10. Симфонічна творчість Й. Гайдна. Симфонія № 103 Es-dur.
11. Фортепіанні сонати Й. Гайдна.
12. Характеристика творчості В. Моцарта.
13. Оперна творчість В. Моцарта. «Весілля Фігаро», «Дон Жуан».
14. Симфонічна творчість В. Моцарта. Симфонії №№ 40, 41.
15. Фортепіанні сонати В. Моцарта.
16. Характеристика творчості Л. Бетховена.
17. Симфонічна творчість Л. Бетховена. Симфонії №№ 3, 5, 9.
18. Жанр фортепіанної сонати в творчості Л. Бетховена. Сонати №№ 8, 14, 17, 21, 23.
19. Романтизм в зарубіжному музичному мистецтві.
20. Характеристика творчості Ф. Шуберта.
21. Пісенна творчість Ф. Шуберта. Вокальні цикли «Чудова мірошниця», «Зимовий шлях».
22. Симфонічна творчість Ф. Шуберта. Симфонія h-moll.
23. К. Вебер. Опера «Вільний стрілець».
24. Ф. Мендельсон. Характеристика творчості. «Пісні без слів», Концерт для скрипки з оркестром e-moll, увертюра «Сон у літню ніч».
25. Д. Россіні. Опера «Севільський цирульник».
26. Характеристика творчості Р. Шумана.
27. Фортепіанна творчість Р. Шумана. «Карнавал».
28. Вокальна творчість Р. Шумана. Вокальний цикл «Любов поета».
29. Характеристика творчості Ф. Шопена.
30. Фортепіанна творчість Ф. Шопена. Мазурки, прелюдії, полонези, ноктюрни, етюд, вальси, балада № 1, соната № 2.
31. Г. Берліоз. «Фантастична симфонія».
32. Характеристика творчості Ф. Ліста.
33. Фортепіанна творчість Ф. Ліста.
34. Жанр симфонічної поеми в творчості Ф. Ліста. «Прелюди».
35. Й. Брамс. Характеристика творчості. Симфонія № 4.
36. Оперна реформа Р. Вагнера. Опера «Лоенгрін».
37. Оперна творчість Дж. Верді. «Ріголетто», «Травіата», «Аїда».
38. Ш. Гуно. Опера «Фауст».
39. Ж. Бізе. Опера «Кармен».
40. Творчість Б. Сметани в чеській музичній культурі.
41. А. Дворжак. Симфонія «З Нового світу».
42. Характеристика творчості Е. Гріга. «Пер Гюнт», Фортепіанний концерт, романси (за вибором).

43. Французський музичний імпресіонізм. К. Дебюссі (прелюдії для фортепіано, «Ноктюрни»), М. Равель («Болеро», «Вальс»).

Українська музична література.

1. Українські календарно-обрядові пісні.
2. Українські думи та історичні пісні.
3. Українська пісенна лірика.
4. Е. Ванжура. «Українська симфонія».
5. Українська симфонія невідомого автора початку XIX століття.
6. «Запорожець за Дунаєм» С. Гулака-Артемовського – перша українська лірико-комічна опера.
7. М. Калачевський. «Українська симфонія».
8. М. Лисенко – основоположник української музичної класики.
9. Оперна творчість М. Лисенка.
10. Героїко-патріотична тема в опері М. Лисенка «Тарас Бульба».
11. Музичні характеристики дійових осіб в опері М. Лисенка «Наталка-Полтавка».
12. Камерно-вокальна та вокально-симфонічна творчість М. Лисенка.
13. Камерно-вокальна та хорова творчість К. Стеценка.
14. Творчість Я. Степового.
14. Хорова творчість М. Леонтовича.
15. Характеристика творчості В. Косенка. Фортепіанна, вокальна та оркестрова музика.
16. Характеристика творчості Л. Ревуцького. Симфонія № 2.
17. Л. Ревуцький. Кантата-поема «Хустина».
18. Творчість С. Людкевича. Кантати «Кавказ», «Заповіт».
19. Творчий портрет Б. Лятошинського.
20. Симфонічна творчість Б. Лятошинського. Симфонія № 3.
21. Програмний симфонізм Б. Лятошинського. «Гражина».
22. Українська музична культура 60–90-х років XX століття.
23. Творчий портрет Л. Дичко.
24. Національні риси творчості М. Скорика.
25. Новаторство творчості В. Сильвестрова.
26. Симфонічна творчість Є. Станковича.

Російська музична література.

1. Російський романс у творчості О. Аляб'єва, О. Варламова, О. Гурильова.
2. М. Глінка – основоположник російської музичної класики.
3. Оперна творчість М. Глінки. Опері «Іван Сусанін», «Руслан і Людмила».
4. Симфонічна творчість М. Глінки.
5. Романси М. Глінки.
6. О. Даргомижський. Опера «Русалка».
7. Камерно-вокальна творчість О. Даргомижського.
8. Російська музична культура другої половини 60–70-х років XIX століття.
9. Характеристика творчості О. Бородіна.
10. Епічні риси опери О. Бородіна «Князь Ігор».
11. «Богатирська симфонія» О. Бородіна – зразок симфонічного епосу.
12. Характеристика творчості М. Мусоргського.
13. Опера М. Мусоргського «Борис Годунов».
14. Камерно-вокальна і творчість М. Мусоргського.
15. Фортепіанний цикл М. Мусоргського «Картинки з виставки».
16. Оперна творчість М. Римського-Корсакова. «Снігуронька», «Садко», «Царева наречена».
16. М. Римський-Корсаков. Оркестрова сюїта «Шехеразада», романси.

17. Характеристика творчості П. Чайковського.
18. Опері П. Чайковського. «Євген Онєгін», «Пікова дама».
19. Симфонічна творчість П. Чайковського. Симфонії №№ 4, 5, 6, увертюра-фантазія «Ромео і Джульєтта».
20. Романси П. Чайковського.
21. Характеристика творчості О. Глазунова. Симфонія № 5, балет «Раймонда».
22. Характеристика творчості А. Лядова. Фортепіанні та симфонічні твори.
23. Характеристика творчості С. Танєєва. Симфонія до мінор.
24. Характеристика творчості О. Скребіна.
25. Фортепіанна творчість О. Скребіна.
26. Симфонічна творчість О. Скребіна.
27. Характеристика творчості С. Рахманінова.
28. Фортепіанна творчість С. Рахманінова.
29. Романси С. Рахманінова.
30. Російські балети І. Стравінського.
31. Характеристика творчості С. Прокоф'єва.
32. Балет С. Прокоф'єва «Ромео і Джульєтта».
33. Драматургія кантати С. Прокоф'єва «Олександр Невський».
34. Симфонія № 7 С. Прокоф'єва як зразок ліричного симфонізму.
35. Характеристика творчості Д. Шостаковича.
36. Симфонічна творчість Д. Шостаковича. Симфонії №№ 5, 7.
37. Жанр інструментального концерту в творчості А. Хачатуряна. Концерт для скрипки з оркестром.
38. Поема «Пам'яті Сергія Єсеніна» Г. Свиридова.

II ТУР (ЕТАП).

Колоквіум та фортепіано.

Колоквіум: виявляє загальнокультурний рівень вступника, його ерудицію в галузі музичного мистецтва, знання основних етапів і закономірностей розвитку суміжних мистецтв, найважливіших праць музикознавців, музичних критиків, уміння самостійно мислити і оцінювати явища мистецтва.

Фортепіано: вступник повинен виконати:

- один поліфонічний твір (прелюдія та fuga з «Добре темперованого клавіру» Й. С. Баха; Д. Шостакович Прелюдія та fuga);
- першу або другу і наступні частини сонати або концерту класичного стилю;
- дві п'єси (одна віртуозного характеру).

Критерії оцінювання.

I ТУР (ЕТАП).

СОЛЬФЕДЖІО (усно) та ГАРМОНІЯ (письмово та усно).

1. Виконання письмової роботи (гармонізація мелодії).
2. Рівень інтонування (одноголосся, триголосся).
3. Рівень теоретичних знань з гармонії.
4. Практичні навички композиційного та гармонічного аналізу.
5. Вміння грати на фортепіано модуляції у формі періоду: в чотириголосному викладенні, з розвинутою фактурою та дотриманням норм голосоведіння (тональності віддалених ступенів спорідненості), а також енгармонічні повернення у формі короткої побудови.
6. Вміння побудувати та зіграти на фортепіано секвенції за наданим ланцюгом з 3-4 акордів.

7. Рівень слухової підготовки (слуховий аналіз).

76-100 балів:

1. Письмова робота виконана без помилок та неточностей.
2. Високий рівень інтонування (одноголосся, триголосся).
3. Високий рівень теоретичних знань з гармонії.
4. Безпомилкове виконання композиційного та гармонічного аналізу музичного твору.
5. Вільне володіння гармонічною фактурою та технікою безпосередньої та енгармонічної модуляції при виконанні чотириголосних послідовностей.
6. Гра секвенцій без помилок.
7. Високий рівень слухової підготовки.

При відповідності відповіді всім перерахованим критеріям вступник отримує бал 194-200 (12). У випадку недостатнього (часткового) виконання однієї з вимог вступник отримує бал 185-193 (11). У випадку недостатнього (часткового) виконання двох вимог вступник отримує бал 176-184 (10).

50-75 балів:

1. Письмова робота виконана з неточностями (1-2) та незначними помилками (1-2).
2. Добрий рівень інтонування (одноголосся, триголосся).
3. Добрий рівень теоретичних знань з гармонії.
4. Вірно виконання композиційного та гармонічного аналізу музичного твору (з 1-2 неточностями).
5. Добре володіння гармонічною фактурою та технікою безпосередньої та енгармонічної модуляції при виконанні чотириголосних послідовностей.
6. Гра секвенцій з неточностями.
7. Добрий рівень слухової підготовки.

24-49 балів:

1. Письмова робота виконана з неточностями (3-4) та значними помилками (3-4).
2. Середній рівень інтонування (одноголосся, триголосся).
3. Середній рівень теоретичних знань з гармонії.
4. Виконання композиційного та гармонічного аналізу музичного твору з неточностями (3-4) та помилками (3-4).
5. Достатнє володіння гармонічною фактурою та технікою безпосередньої та енгармонічної модуляції при виконанні чотириголосних послідовностей.
6. Гра секвенцій з помилками в ланцюгах (3-4).
7. Достатній рівень слухової підготовки.

0-23 балів:

1. Письмова робота виконана з численними неточностями (більше 5) та значними помилками (більше 5).
2. Низький рівень інтонування (одноголосся, триголосся).
3. Низький рівень теоретичних знань з гармонії.
4. Виконання композиційного та гармонічного аналізу музичного твору з численними неточностями (більше 5) та помилками (більше 5).
5. Недостатнє володіння гармонічною фактурою та технікою безпосередньої та енгармонічної модуляції при виконанні чотириголосних послідовностей.
6. Відсутність навичок гри секвенцій.
7. Недостатній рівень слухової підготовки.

МУЗИЧНА ЛІТЕРАТУРА (письмово та усно).

1. Знання музичних напрямків, течій, стильових тенденцій.
2. Знання основних персоналій, подій і фактів історії музики.

3. Знання музичних творів у межах програми музичного училища.
4. Уміння порівнювати та узагальнювати музичні явища.
5. Володіння методикою музикознавчого аналізу.
6. Стилїстика усної та письмової мови.
7. Уміння логічно пов'язувати смислові блоки тексту.
8. Уміння грати фрагменти музичних творів напам'ять.

76-100 балів:

1. Глибоке знання музичних напрямків, течій, стильових тенденцій.
2. Глибоке знання основних персоналій, подій і фактів історії музики.
3. Глибоке знання музичних творів у межах програми музичного училища.
4. Уміння порівнювати та узагальнювати музичні явища.
5. Високий рівень володіння методикою музикознавчого аналізу.
6. Розвинена стилїстика усної та письмової мови.
7. Розвинене вміння логічно пов'язувати смислові блоки тексту.
8. Уміння грати фрагменти музичних творів напам'ять виразно і без помилок.

50-75 балів:

1. Гарне знання музичних напрямків, течій, стильових тенденцій.
2. Добре знання основних персоналій, подій і фактів історії музики.
3. Добре знання музичних творів у межах програми музичного училища.
4. Уміння порівнювати та узагальнювати музичні явища.
5. Добре рівень володіння методикою музикознавчого аналізу.
6. Розвинена стилїстика усної та письмової мови.
7. Розвинене вміння логічно пов'язувати смислові блоки тексту.
8. Уміння грати фрагменти музичних творів напам'ять виразно і без значних помилок.

24-49 балів:

1. Достатнє знання музичних напрямків, течій, стильових тенденцій.
2. Достатнє знання основних персоналій, подій і фактів історії музики.
3. Достатнє знання музичних творів у межах програми музичного училища.
4. Уміння порівнювати та узагальнювати музичні явища.
5. Достатній рівень володіння методикою музикознавчого аналізу.
6. Слабо розвинена стилїстика усної та письмової мови.
7. Відносно розвинене вміння логічно пов'язувати смислові блоки тексту.
8. Виконання фрагментів музичних творів напам'ять з помилками.

0-23 бали:

1. Незнання музичних напрямків, течій, стильових тенденцій.
2. Недостатнє знання основних персоналій, подій і фактів історії музики.
3. Слабке знання музичних творів у межах програми музичного училища.
4. Невміння порівнювати та узагальнювати музичні явища.
5. Недостатній рівень володіння методикою музикознавчого аналізу.
6. Нерозвинена стилїстика усної та письмової мови.
7. Нерозвинене вміння логічно пов'язувати смислові блоки тексту.
8. Виконання фрагментів музичних творів напам'ять невиразно, з багатьма помилками.

II ТУР (ЕТАП).

КОЛОКВІУМ, ФОРТЕПІАНО.

1. Загальнокультурний рівень вступника, ерудиція в галузі музичного мистецтва.

2. Знання основних етапів і закономірностей суміжних видів мистецтв.
3. Знання стильових тенденцій і технік письма в музичному мистецтві XX-XXI століть.
4. Знання літератури за своїм фахом.
5. Знання музичної термінології.
6. Розуміння змісту, форми та стилістичних особливостей творів, що виконуються.
7. Знання існуючих редакцій музичних творів.
8. Знання основних методик викладання музики.
9. Знання виконавських шкіл та їх представників.
10. Орієнтація в значних подіях сучасного музичного життя.
11. Знання періодичних видань з музичного мистецтва, музичної критики.
12. Виразне, без текстових неточностей і помилок виконання фортепіанних творів відповідно до програмних вимог.

76-100 балів:

1. Високий загальнокультурний рівень вступника, широка ерудиція в галузі музичного мистецтва.
2. Глибоке знання основних етапів і закономірностей суміжних видів мистецтв.
3. Відносна орієнтація в стильових тенденціях і техніках письма в музичному мистецтві XX-XXI століть.
4. Широке знання літератури за своїм фахом.
5. Глибоке знання різноманітної музичної термінології.
6. Вірно розуміння змісту, форми й стилістичних особливостей творів, що виконуються.
7. Вміння переконливо порівнювати існуючі редакції музичних творів.
8. Глибоке знання основних методик викладання музики.
9. Наявність стійких знань виконавських шкіл та їх представників.
10. Вільна орієнтація в значних подіях сучасного музичного життя.
11. Широке знання періодичних видань з музичного мистецтва, музичної критики.
12. Виразне, без текстових неточностей і помилок виконання фортепіанних творів відповідно до програмних вимог.

50-75 балів:

1. Добрий загальнокультурний рівень вступника, широка ерудиція в галузі музичного мистецтва.
2. Добре знання основних етапів і закономірностей суміжних видів мистецтв.
3. Добре знання стильових тенденцій і технік композиційного письма музичного мистецтва XX-XXI століть.
4. Добре знання літератури за своїм фахом.
5. Добре знання музичної термінології.
6. Вірно розуміння змісту, форми й стилістичних особливостей творів, що виконуються.
7. Добре знання існуючих редакцій музичних творів.
8. Добре знання основних методик викладання музики.
9. Добре знання виконавських шкіл та їх представників.
10. Орієнтація в значних подіях сучасного музичного життя.
11. Добре знання періодичних видань з музичного мистецтва, музичної критики.
12. Виразне, без текстових неточностей і помилок виконання фортепіанних творів відповідно до програмних вимог.

24-49 балів:

1. Посередній загальнокультурний рівень вступника, відсутність ерудиції в області музичного мистецтва.
2. Достатнє знання основних етапів і закономірностей суміжних видів мистецтв.
3. Поверхове знання стильових тенденцій і технік композиційного письма музичного мистецтва XX-XXI століть.
4. Задовільна орієнтація в літературі за своїм фахом.

5. Певні знання музичної термінології.
6. Поверхове розуміння важливих рис змісту, форми й стилістичних особливостей творів, що виконуються.
7. Уявлення про існуючі редакції музичних творів.
8. Слабке знання основних методик викладання музики.
9. Поверхове знання виконавських шкіл та їх представників.
10. Слабка орієнтація в значних подіях сучасного музичного життя.
11. Слабке знання періодичних видань з музичного мистецтва, музичної критики.
12. Виконання фортепіанних творів з текстовими неточностями й помилками.

0-23 бали:

1. Низький загальнокультурний рівень вступника, відсутність ерудиції в області музичного мистецтва.
2. Незнання основних етапів і закономірностей суміжних видів мистецтв.
3. Незнання стильових тенденцій і технік композиційного письма музичного мистецтва XX-XXI століть.
4. Незнання літератури за своїм фахом.
5. Незнання музичної термінології.
6. Нерозуміння важливих рис змісту, форми й стилістичних особливостей творів, що виконуються.
7. Незнання існуючих редакцій музичних творів.
8. Незнання основних методик викладання музики.
9. Незнання виконавських шкіл та їх представників.
10. Відсутність орієнтації в значних подіях сучасного музичного життя.
11. Незнання періодичних видань з музичного мистецтва, музичної критики.
12. Виконання фортепіанних творів з текстовими неточностями й помилками.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА: МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО ЕСТРАДИ

(фортепіано, гітара, бас-гітара або контрабас, ударні інструменти, саксофон, труба, тромбон, спів)

I ТУР (ЕТАП).

Виконання сольної програми

Вступник повинен виконати підготовлену програму, яка за ступенем складності відповідає випускній програмі музичного училища або середньої спеціальної музичної школи:

ФОРТЕПІАНО

- один віртуозний етюд;
- поліфонічний твір;
- твір великої форми (сонату, 1 або 2 і наступні частини концерту, варіації тощо);
- дві естрадні або джазові п'єси

ГІТАРА

- два етюди на різні види техніки (М. Каркассі, Ф. Сора, Ф. Торегі) – виконуються на акустичній гітарі;
- одну-дві частини сонати (концерту) або 2 п'єси віртуозного характеру;
- одну-дві естрадні або джазові п'єси.

БАС – ГІТАРА (КОНТРАБАС)

- одну-дві частини сонати (концерту) або 2 п'єси віртуозного характеру;
- одну-дві естрадні або джазові п'єси.

УДАРНІ ІНСТРУМЕНТИ ВІБРАФОН або КСИЛОФОН

- мажорні та мінорні гами, арпеджіо, етюд (Снегірьов «Школа гри на ксилофоні»; Купинський «Школа для ксилофона»);
- одну-дві частини сонати (концерту) або 2 п'єси віртуозного характеру у супроводі фортепіано;
- одну-дві естрадні або джазові п'єси на вібрафоні.

УДАРНА УСТАНОВКА

- основні технічні елементи (рудименти) з прискоренням темпу в різних динамічних комбінаціях;
- розгорнуте соло з використанням складних ритмічних та поліритмічних фігур.

САКСОФОН

- одну-дві частини сонати (концерту) або 2 п'єси різного характеру у супроводі фортепіано;
- одну-дві естрадні або джазові п'єси.

ТРУБА

- одну-дві частини сонати (концерту) або 2 п'єси різного характеру у супроводі фортепіано;
- одну-дві естрадні або джазові п'єси.

ТРОМБОН

- одну-дві частини сонати (концерту) або 2 п'єси різного характеру у супроводі фортепіано;
- одну-дві естрадні або джазові п'єси.

СПІВ

- чотири-п'ять різнохарактерних пісень. Подана програма з фаху повинна включати виконання вокальної композиції, арії, романсу, народної пісні, а також джазової імпровізації. Частина програми виконується без мікрофону.

Примітка. Вступники можуть виконати частину програми з фаху у супроводі ансамблю. Можливе виконання джазової класики у особистій інтерпретації або інтерпретації видатних джазових музикантів.

Колоквіум

Колоквіум виявляє загальнокультурний рівень вступника, його ерудицію в галузі музичного мистецтва, знання основних етапів і закономірностей розвитку суміжних мистецтв, знання літератури з свого фаху, музичної термінології, навички читання нот з листа, розуміння змісту, форми та стилістичних особливостей творів, що виконуються.

II ТУР (ЕТАП).

Сольфеджіо (письмово та усно) і гармонія (усно).

Сольфеджіо (письмово): Написати одноголосний диктант (8-10 тактів) у формі періоду з хроматизмами і відхиленнями в тональності I ступеня спорідненості та специфічними гармонічними та ритмічними особливостями естрадної та джазової музики (наприклад, М. Серебряний Диктанти на основі естрадної та джазової музики).

Час виконання - 30 хв.

Сольфеджіо (усно): Слуховий аналіз в обсязі програми сольфеджіо музичного училища. Визначити на слух інтервали (діатонічні та хроматичні), тризвуки мажорні, мінорні, збільшені та зменшені та їх обернення, а також акордові послідовності у чотириголосному викладенні (наприклад: I –V₇ –III_m –V₇ –I).

Гармонія (усно): Відповісти на теоретичні запитання в обсязі програми гармонії музичного училища:

1. Стрибки терцій.
2. Каденції, кадансовий квартсекстакорд.
3. Прохідні та допоміжні звороти.
4. Домінантсептакорд та його обернення.
5. Стрибки при розв'язанні Д7 та його обернень в тоніку.
6. Акорди другої ступені.
7. Септакорд II ступені та його обернення у прохідних зворотах.
8. Вводний септакорд та його обернення.
9. Вводний септакорд у прохідних зворотах.
10. Домінантовий нонакорд.
11. Менш використані акорди домінантової групи.
12. Діатонічна система.
13. Перервана каденція.
14. Натуральний мінор у фригійських зворотах.
15. Діатонічні секвенції.
16. Хроматичні секвенції.
17. Акорди подвійної домінанти.
18. Альтерація акордів подвійної домінанти.
19. Відхилення. Хроматична система.
20. Модуляція в тональності I ступеня спорідненості.

Проаналізувати з листа твір (визначити жанр, стиль, форму, тональний план, тип фактури, гармонічні засоби, наприклад: Ю. Чугунов Гармонія у джазі № 202 «Ламенто».

Грати на фортепіано у чотириголосному викладенні з дотриманням норм голосоведення модулюючих гармонічних побудов у тональності I ст. споріднення.

Критерії оцінювання.

I ТУР (ЕТАП).

ВИКОНАННЯ СОЛЬНОЇ ПРОГРАМИ.

1. Рівень складності програми.
2. Точність відтворення музичного тексту.
3. Рівень технічної підготовки.
4. Переконливість інтерпретації.
5. Артистизм.
6. Вміння імпровізувати.

76-100 балів:

1. Високий рівень складності програми.
2. Музичні твори виконані без текстових помилок.
3. Високий рівень володіння різними видами виконавської техніки.
4. Інтерпретація демонструє творчу індивідуальність вступника.
5. Вступник демонструє яскравий і органічний артистизм.
6. Володіння мистецтвом імпровізації.

50-75 балів:

1. Високий рівень складності програми.
2. Музичні твори виконані без текстових помилок.

3. Високий рівень володіння різними видами виконавської техніки.
4. Переконлива інтерпретація.
5. Вступник демонструє органічний артистизм.
6. Володіння мистецтвом імпровізації.

24-49 балів:

1. Достатній рівень складності програми.
2. Можливі текстові помилки.
3. Деякі види виконавської техніки не розвинені.
4. Інтерпретація перебуває в рамках загальних уявлень про твір. Відсутність творчої індивідуальності.
5. Артистизм вступника не сформований.
6. Вміння імпровізувати не розвинене.

0-23 бали:

1. Низький рівень складності програми.
2. Значні текстові неточності.
3. Більшість видів виконавської техніки не розвинені.
4. Відсутність інтерпретаторського мислення.
5. Відсутність артистизму.
6. Відсутність вміння імпровізувати.

КОЛОКВІУМ.

1. Загальнокультурний рівень вступника, ерудиція в області музичного мистецтва.
2. Знання основних етапів і закономірностей суміжних видів мистецтв.
3. Знання літератури за своїм фахом.
4. Знання музичної термінології.
5. Розуміння змісту, форми та стилістичних особливостей творів, що виконуються.
6. Навички читання нот «з листа».
7. Знання існуючих редакцій музичних творів.
8. Знання основних методик викладання музики.
9. Знання виконавських шкіл та їх представників.
10. Орієнтація в значних подіях сучасного музичного життя.

76-100 балів:

1. Високий загальнокультурний рівень вступника, розвинена ерудиція в області музичного мистецтва.
2. Гарне знання основних етапів і закономірностей суміжних видів мистецтв.
3. Знання літератури за своїм фахом.
4. Знання музичної термінології.
5. Гарні навички читання нот «з листа».
6. Глибоке та вірне розуміння змісту, форми й стилістичних особливостей творів, що виконуються.
7. Знання існуючих редакцій музичних творів.
8. Глибоке знання основних методик викладання музики.
9. Гарне знання виконавських шкіл та їх представників.
10. Орієнтація в значних подіях сучасного музичного життя.

50-75 балів:

1. Високий загальнокультурний рівень вступника, розвинена ерудиція в області музичного мистецтва.

2. Достатнє знання основних етапів і закономірностей суміжних видів мистецтв.
3. Знання літератури за своїм фахом.
4. Знання музичної термінології.
5. Гарні навички читання нот «з листа».
6. Вірне розуміння змісту, форми та стилістичних особливостей творів, що виконуються.
7. Знання існуючих редакцій музичних творів.
8. Достатнє знання основних методик викладання музики.
9. Достатнє знання виконавських шкіл та їх представників.
10. Достатня орієнтація в значних подіях сучасного музичного життя.

24-49 балів:

1. Середній загальнокультурний рівень вступника, достатня ерудиція в області музичного мистецтва.
2. Слабке знання основних етапів і закономірностей суміжних видів мистецтв.
3. Незнання важливої частини літератури за своїм фахом.
4. Слабке знання музичної термінології.
5. Нерозвинені навички читання нот «з листа».
6. Достатнє розуміння змісту, форми та стилістичних особливостей творів, що виконуються.
7. Незнання деяких редакцій музичних творів.
8. Достатнє знання основних методик викладання музики.
9. Достатнє знання виконавських шкіл та їх представників.
10. Слабка орієнтація в значних подіях сучасного музичного життя.

0-23 балів:

1. Низький загальнокультурний рівень вступника, слабка ерудиція в області музичного мистецтва.
2. Незнання основних етапів і закономірностей суміжних видів мистецтв.
3. Незнання літератури за своїм фахом.
4. Незнання музичної термінології.
5. Відсутність навичок читання нот «з листа».
6. Відсутність розуміння змісту, форми та стилістичних особливостей творів, що виконуються.
7. Незнання редакцій музичних творів.
8. Незнання основних методик викладання музики.
9. Незнання виконавських шкіл та їх представників.
10. Погана орієнтація в значних подіях сучасного музичного життя.

II ТУР (ЕТАП).

СОЛЬФЕДЖІО (письмово та усно) ТА ГАРМОНІЯ (усно).

1. Виконання письмової роботи (1-голосний музичний диктант).
2. Рівень теоретичних знань в області гармонії.
3. Практичні навички гармонічного аналізу.
4. Вміння грати на фортепіано гармонічні послідовності у 4-голосному викладі з дотриманням норм голосоведіння.
5. Рівень слухової підготовки.

76-100 балів:

1. Письмова робота виконана без помилок і неточностей.
2. Високий рівень теоретичних знань.
3. Безпомилкове виконання гармонічного аналізу.
4. Вільне володіння гармонічною фактурою при грі послідовностей.
5. Високий рівень слухової підготовки.

50-75 балів:

1. Письмова робота виконана з неточностями (1-2 у кожному голосі).
2. Добрий рівень теоретичних знань.
3. Вірне виконання гармонічного аналізу.
4. Впевнене володіння гармонічною фактурою при грі послідовностей.
5. Добрий рівень слухової підготовки.

24-49 балів:

1. Письмова робота виконана з неточностями (1-2) та помилками (3-4 в кожному голосі).
2. Середній рівень теоретичних знань.
3. Виконання гармонічного аналізу з неточностями.
4. Достатнє володіння гармонічною фактурою при грі послідовностей.
5. Достатній рівень слухової підготовки.

0-23 бали:

1. Письмова робота виконана з багатьма неточностями та помилками (5 та більше у кожному голосі).
2. Низький рівень теоретичних знань.
3. Виконання гармонічного аналізу з неточностями.
4. Невміння грати гармонічні послідовності.
5. Недостатній рівень слухової підготовки.

Розглянуто на засіданні приймальної комісії Луганської державної академії культури і мистецтв 31 січня 2019 р., протокол № 1.